

1 CORINTIOS

Pablo queétdih ã týyat túutat

¹⁻² Weém, Pablo, biíhdih daacát túutnit, yeéb Corinto tútchidih moón Jesúíhwādih wā wahna caá. Dios weemdíh ñionit, Jesucristoíh táini doonádih ã naáwát túutni wā jumna caá. Pánihni jumna, yeebdíh bádí wā týyat túutna caá. Wā áud panihni Sóstenesbut yeebdíh jenah joinít, bádí ã týyat túutna caá. Yeéb jwī Maáh Jesucristodih jepahnit, Dioíhwā ñi jumna caá. Níhat baácdih moonbát biíc yoobó jwī maáhdih áábhñit, biícdih jumnit pah Dioíhwā jwī jumna caá. Jwiít nihatdih Jesús jwī Maáh ã jumna caá.*

³ Dios jwī íip, jwī Maáh Jesucristobut yeebdíh bádí oinit, í teo wáaca naáh, biícdih ñi tái jumat pínah nijjná.

Dios ded pah queétdih ã tái teo wáacat

⁴ Diosdih áábhña, “Paá, queét Jesúíhwādih bádí oinit, ma tái teo wáacatdih túina caá”, wāpī nijjná caá. ⁵ Pánih teo wáacna, ã jéihyanachah, ñi tái jéih naóh yapana caá. ⁶ Páant ã tái teo wáacachah, wā naóhnji Jesúíh doonádih ñi tái joyóp jī. ⁷ Búdí ã teo wáacachah, yeebdíh dedé jéihcat pínah ã wihsan caá. Pánihna, Jesús ã jwáub dei júuwát pínahdih wéi pãinit, ã wépatjih ñi míic tái teo wáacna caá. ⁸ Yeebdíh páantjeh ã tái teo wáacbipna caá, caandih ñi cádahcat pínah nijjná. Páant ñi cádahcah, Jesucristo ã jwáub dei júuwáchah, yeebdíh yéejat peéh

---

* **1:1-2** Hch 18.1

chājat ã wihsan niít. ⁹ Dios jwiítdih ã ñíwip jī, jwī Maáh Jesucristodih jwī tāi pej jumat pínah nijjná. Páant ã nijjátji biíc yoobó ã chājbipna caá.

Ímíic jāihñatdih ã cádahat túutat

¹⁰⁻¹¹ Dios páant yeebdíh ã teo wáacachah yuhna, Cloéwā wā pebhna juinít, ñi míic jāihñat doonádih weemdih ī naawáp jī. Páant ñi chājachah, wā úudwā panihnitá, jwī Maáh Jesucristo ã wēpatjīh nin pah yeebdíh wā wutna caá: ¡Ñi míic jāihñatdih caanjíhjeh ñi cádahaá! ¡Páant bóojeh! Yeebdíh tāi biícdih jumat caá náahap. Jesús ded pah ã jumatdih, ded pah ã bohéátdihbüt biícdih ñi tāi jenah joyoó. ¹² Páant nijjnít, nin pah wā naóhna caá. Yeéb biícdih ñi tāi jumcan caá. Biquína, “Jwiít Pabloíhwā caá. Caán chah tāi bohéni caá”, ñi nijjná caá. Bita, “Jwiít Apoloíhwā jwī jumna caá. Caánboó chah tāi naóhni caá”, ñi nijjná caá. Bita, “Jwiít Pedroíhwā caá. Caánboó chah tāi jéhni caá”, ñi nijjná caá. Bita “Jwiítjeh Cristo ã bohéátdih yoobópdih jéhnnit caá. Pánih jumna, jwiítjeh ãihwā caá”, ñi nijjná yuh caá.* ¹³ Obohjeéhtih, Jesucristo páant ñi jumat pínahdih ãt bohécap jī. Weém, Pablo, yeebdíh wān wāhni nihcan caá. Wā wēpatjīh nihcan jíi yeebdíh ī daabánap jī. Jesús ã wēpatjīh ī daabánap jī, ãihwā ñi jumat júutat pínah nijjná. ¹⁴⁻¹⁵ Crispo wāt jumni,* Gayo wāt jumni,* queét chénewádihjeh wā daabánap jī. Bitadih wā daabácap jī. Yeebdíh wā daabánachah nihna, “Pabloboó ã wēpatjīh weemdih ã daabánap jī”, ñita nijj tágaá. Pánihna, “Queétdih wā daabácatjidih taina caá”, Diosdih wā

* **1:12** Hch 18.24

* **1:14-15** Hch 18.8

* **1:14-15** Hch 19.29;

Ro 16.23

nijiná caá. **16** ¡Cáaj! Estéfanaswādih wā quíib būudáp be. Queétdihbūt wā daabánap jī. Obohjeéhtih, “Bitadih wā daabácap jī”, wā niij jenah joiná caá.* **17** Cääcwanadih daabáni pínah Jesús weemdíh wahcan, ãih táini doonádih naáwát tāutna, ã wahap jī. Jwiít cääcwā jwī jenah joyátjihjeh ã naáwát tāutcap jī. Páant wā naáwáchah nihna, joinítboó “Caán tái naóhni caá”, nijinít, weemdihjeh ūta wēi jenah joi tágä. Jesúsdih ūta jenah joicán taga. Obohjeéhtih, Dios ã wēpatjih yoobópdih ãih doonádih weemdíh ã naáwát tāutup jī, Jesús cruzboó ã wān wāhatjidih ã tái jenah joyát pínah nijiná.

Cristo Dios ã jéihyat, ã wēpatdih júutni caá

18 Jwiít Jesús cruzboó ã wān wāhatji doonádih joinít, caandih jwī jepahachah, Dios ã wēpatjih jwiítdih ã tái ubna caá. Obohjeéhtih, Jesúsdih jepahcannit iiguípna bejnit pínah, cruzboó Jesús ã wān wāhatji doonádih joinít, nin pah ñ niij jenah joiná yuh caá: “Dedé pínah nihcan jíi. Páantjeh ãt wānjehep wāt jī”, ñ niij jenah joiná caá.* **19** Páant ñ niiját biíc yoobó Dios naáwátdih naóh yapani nin pah ãt niij daacáp tají:

“Dios nin pah ã niijná caá: ‘Cääcwā ñ bohéátdihjeh tái jéihna yuhna, weemdíh ñ jenah joicát jíib ñ būudbípna caá’, ã niijná caá”, ãt niij daacáp tají. **(Is 29.14)**

20 Diosdih jéihcannit ñ jenah joyátjihjeh bádí ñ jéihyechah yuhna, Dios ñ jéihyatdih “Dedé pínah nihcan caá”, ã niij jenah joiná caá. Pánihna, jwiít cääcwā jwī jenah joyátdihjeh bohénit, ñ tái jéihna

---

* **1:16** 1Co 16.15   * **1:18** Ro 1.16

yuhna, jeáboó ī bejcan niít. Moisés ã wətatjidih bohénit, tái naóhnitbat jéihna yuhna, Dios pebhna ī bejcan niít.* ²¹ Dios nihatdih jéihni jumna, nin pah ãt niíj jenah joyóp wut jí: “Cääcwaā ī jenah joyátdihjeh jéihnitdih wā tái ubcan niít. Obohjeéhtih, wā wūäh ã wən wāhatdih jenah joinítdihjeh wā tái ubbipna caá”, ãt niijíp wut jí. Jesúih doonádih jwī bohénachah, jepahcannitboó “Oboh ī naáwátjeh caá”, niíj jenah joinít, bəudnít ī jumbipna caá.

²² Jwiít judíowā nin pah jwíp̄i niíj jenah joiná yuh caá: “Dios ã wēpatdih ã jáutcah, caandíh jwī jepahcan niít”, jwī niijná caá. Yeéb judíowā nihcannit nin pah ñip̄i niíj jenah joiná yuh caá: “Dios ded pah ã jumatdih jwī jenah joyájtihjeh beh joicán, caandíh jwī jepahcan niít”, ñi niijná caá. ²³ Obohjeéhtih, jwiítboó nin pah jwíp̄i niíj naóh bohéra caá: “Jesucristo cruzboó jwiítdih ãt wən wāhup tají”, jwī niijná caá. Páant jwī niíj bohéátdih joinít, jepahcannit judíowā nin pah ī niíj jenah joiná yuh caá: “Obohjeéhtih, Dios ã wahni jwiítdih tái ubni pínah wəncanje, jwī maáh ã jumbipna caá. Pánihna, Jesús wənah bejna, caánboó jwī pāini nihcán caá”, ī niíj jenah joiná caá. Páant niíj jenah joinít, Jesúih doonádih ī yap yohna caá. Judíowā nihcannitboó nin pah ī niíj jenah joiná yuh caá: “Í yee naáwátjeh caá”, niíj jenah joinít, queétbat Jesúih doonádih ī yap yohna caá. ²⁴ Obohjeéhtih, biquína jwiít judíowādih, yeéb judíowā nihcannitdihbat Dios ã ñíwichah, Jesúih doonádih tái joí jepahnit, nin pah jwī niíj jéihna caá: “Dios chah

---

* ^{1:20} Job 12.17; Is 19.12; 33.18; 44.25

wēpni, nihat jéihni jumna, cāacwādih tái ubat tāut niijná, Jesúsdih āt wān wāhat túutup tají”, jwī niijná caá. ²⁵ Páant ã ñíwichah, ãihwā jumna, nin pah jwī niijjéihna caá: “Jwiít cāacwā jwī jenah joyát chah Dios āt jenah joi tágá. Jwiít cāacwā jwī wēpat chah Dios ã wēpna caá”, jwī niijná caá.

²⁶ Páant wā naáwátdih jenah joinít, Dios yeebdih ã ñíwichah, ded pah ñi jumatdihbüt ñi tái jenah joyoó. Wā úudwā panihnitá, bita yeebdih ennit, “Queét bohécannit, dinero wihcannit jumna, oboh jumnit caá”, ït niijjéihna joyóp tají. ²⁷ Obohjeéhtih, “Jéihcannitjeh caá”, cāacwā ï niijnítdih Dios āt ñíwip taga. Pánih ñíona, jéihnitboodih “Búdí bohéna yuhna, wā jéihyat dedé pínah nihcan caá”, Dios queétdih āt niijjéihyanap taga. Oboh jumnitdihbüt ã ñíwichah ennit, “Wā wēpat dedé pínah nihcan caá”, maátadih āt niijjéihyanap taga. ²⁸ Oboh jumnit, bita ï deohnit, bita ï enah bojnitedihbüt Dios āt ñíwip taga. Pánih ñíonit, “Jwiít cāacwā jwī jéihyat weemdih ã jumuchah yuhna, dedé pínah nihcan caá”, jwiítdih āt niijjéihyanap taga. ²⁹ Pánihna, Dios pebhboó juibinit, “Wā jéihyatjihjeh wā jääwáp be”, jwī niijjéihcan niít. ³⁰ Obohjeéhtih, Dios caá jwiítdih āt teo wáacap taga, Jesucristodih jepahnit, ãihwā jwī jumat pínah niijná. Pánih ãihwā jumna, Jesús ã jenah joyát pahjeh māntih Dios jwiítdihbüt ã jenah joyát tāutna caá. Æ wān wāhatdih jwī tái jenah joyóchah, jwiít ãihwādih “Caánboó tāini caá. Wā peéh chājcan niít”, Dios ã niijjéihna caá. ³¹ Nin pah Dios naáwátdih naóh yapani āt niijjéihna daacáp tají: “‘Weemdih dedé jādhdat wihsan caá’, niijnít ï jumca bojo naáh. Obohjeéhtih ‘Jwī Maáh Dios

nihat jéihni, weemdih ã tái teo wáacap be', niijnít
ĩ jumá naáh", ãt niíj daacáp tají. *

2

Cristo ã wñn wñhatji

1-2 Wã úudwã panihnitá, ñi pebhna jwíh juibína, ded pah wã jumatjidih ñi tái náhninaá. Ñi peb-hboó wã bejat pínah játih nin pah wã niíj jenah joyóp jí: "Jesucristo ded pah ã jumatjidih bohéna, jwiítdih ã wñn wñhatjidih queétdih wã jéihyabipna caá", wã niíj jenah joyóp jí. Páant niíj jenah joinít, Dios weemdih ã jéihyani doonádih túinijeh yeebdih wã naóh bohénap jí, "Pablo nihat jéihni caá", ñi niíj jenah joicát pínah niijná. **3** Ñijeéh jumna, nin pah wã niíj jenah joyóp jí: "¿Yoobópdih niít wã bohénap? ¿Jesúsdih ĩ tái jepahmi naniít? ¿Jepah-can, íjnit, weemdih ĩ yoh bacami naniít?" niíj jenah joinít, bádí wã úumap jí.* **4** Jwiít cääcwã jwí jenah joyátjihjeh wã naóh bohécap jí. Obo-hjeéhtih, Táini Espíritu ã wëpatjih yeebdih túinijeh wã bohénachah joinít, Dios ded pah ã wëpatdih ã júutuchah ennit, Jesúsdih ñi jepahap jí. **5** Pánihna, "Pablo ã túi jéihyatjihjeh jwiítdih ã jepahat tåutcap jí. Obohjeéhtih, Dios ã wëpatjih ã chäj júutuchah ennit, Jesúsdih jwí tái jenah joyóp jí", ñi niiját pínah niijná, páant wã bohénap jí.

Táini Espíritu ded pah Dios ã jumatdih ã jéihyaat

6-7 Diosdih jéihcannit ĩ jenah joyát dedé pínah nihcah, Diosboodih túi jenah joyát caá náahap. Diosdih tái jenah joinítdih nin pah wãpñ niíj naóh

---

* **1:31** Jer 9.23-24   * **2:3** Hch 18.9

bohéna caá: “Dios nihat jéihni jumna, jwiítdih tái ubat túut niijná, Jesúsdih át wahjip taga. Pánih chājna, jeáboó jwī jibínachah, chah táiñidihbüt jwiítdih á chājbipna caá”, wāpí niíj naóh bohéna caá. Nin baácdih moón maáta ī jenah joyát chah Dios á jenah joyát caá. Queétboó ī wunuchah, ī jenah joyátdih bita ī náhnican niít. Obohjeéhtih, Diosboó nin baácdih á chājat pínah jātih, Jesúsdih á wah deyaat pínahdih átát jenah joijíp taga. Jon jātih páant niíj jenah joiná yuhna, jwiít cāacwādih át jéihya jwahcap taga. ⁸ Páant á jenah joyátdih nin baácdih moón ī maátaboó īt beh joicáp jī. ī beh joiná nihna, nihat jéihni, chah wěpni, jwī Maáh Jesucristodih ūta mao yohcan taga. ⁹ Dios páant á niíj jenah joyátdih cāacwā ī beh joicáh yuhna, á naawátdih naóh yapani nin pah át niíj daacáp tají: “Caandíh oinitdih ded pah Dios taini á chājat pínahdih jwiít cāacwāboó encan, joicán, jwī jenah joi jwahcan caá. Ded pah jwī jenah joyát chah á tui jumbipna caá”, át niíj daacáp tají. *(Is 64.4)*

¹⁰ Páant á jéihya jwahcah yuhna, á jenah joyátdih bue jwuhna Táini Espírituboó jwiítdih á jéihyana caá. Caán Táini Espíritu nihat jéihni, Dios á jenah joyátdih á tui jéih beedána caá.

¹¹ Jwiít cāacwā biíh á jenah joyátdih jwī jéihcan caá. Caanjéh caá á jéihyep. Pánihat pah, jwiít cāacwā Dios á jenah joyátdih jwī jéihcan caá. Áih Táini Espíritujeh caá caandíh á jéihyep. ¹² Diosdih jéihcannit ī jenah joyát pah jenah joiná, Dios á jenah joyátdih jwī beh joicán caá. Páant jwī beh joicáh, áih Táini Espíritudih jwiítdih Dios á wāhup

jī, ded pah oinit, ã tāí chājatjidih jwī jéihyat pínah niijná. ¹³ Páant ã jéihyanachah, ã wēpatjīh jwiítbut yeebdíh jwī jwéub bohéna caá. Diosdih jéihcannit ī jenah joyát pah jenah joinít, jwī bohécan caá. Obohjeéhtih, Túini Espíritu ã jéihyanachah, bitadih jwípíh bohéna caá.

¹⁴ Jesúsdih jepahcannit, Túini Espíritu wihcannit, caán ã bohéátdih náahcan, “Dedé pínah nihcan caá”, ī niíj jenah joiná yuh caá. Pánihna, Túini Espíritu ã teo wáaccrah, ã bohéátdih queét ī jéih beh joicán caá. ¹⁵ Túini Espíritu ã teo wáacachah, Dios ded pah ã bohéátdih jwiít Jesúlhwa jwī jéih beh joiná caá. Pánih beh joiná, ã weñat pínahdih jwī jéih chājna caá. Obohjeéhtih, Jesúsdih jéihcannitboó páant jwī chājachah ennit, Dios ã weñat pínahdih beh joicán, “¿Dépanih tigaá queétboó páant ī chāj?” ī niijná caá. ¹⁶ Páant ã jumat pah jon jātih Dios naáwátdih naóh yapani Isaías nin pah ãt niíj daacáp tají:

“Dios nihat jéihni ã jumachah, jwiít cāacwāboó ded pah ã jenah joyátdih jwī jéih beedácan caá. Pánih jéihcannit jumna, caánboodih jwī jéih bohécan caá”, ãt niíj daacáp tají.*

Obohjeéhtih Túini Espíritu ã teo wáacachah, jwiítboó Jesucristo ded pah ã jenah joyátdih jéihna, ã weñat pínahdih jwī jéih chājna caá.

3

Pablo, Apolosjīh Diosdih oboh teo wāhnitjeh ī jumat

---

* **2:16** Is 40.13; Ro 11.34

1 Yeéb wā ūadwā panihnitá, Jesucristodih jepahna yəhna, páantjeh jáap jéihnit pah ñi jumna caá. **2** Yeebdíh maatápdih wā bohénachah yəhna, wébít páantjeh nom jwəhniit dée pah ñi jumna caá. Páant ñi jumachah, ñi túi beh joyát pínah niijná, buocannidihjeh yeebdíh wā naóhna caá. Pánihna, nom jwəhniitdih jeémátdih jwī wəhcat pah, buoni bohéátdih yeebdíh wā jéih naóh jwəhcan caá. ¿Dépanihna, páant ñi jum?* **3** ¿Dépanihna Táini Espíritu wihcannit pah Dios ã weñat pínahdih ñi chājcan? Táini Espíritu wihcannit pah jumna, təbit míic jāihnit, míic íijanitbut ñi jumna caá. Jesucristodih jepahcannit biíc yoobó ñi chājna caá. **4** Yeéb biquína “Weém Pabloíh caá”, niijnít, bita “Weém Apoloíh caá”, niijnít, təbit ñi míic íijana caá. Pánih míic íijana, Diosdih jéihcannit dée pah ñi jumna caá.*

5 Biquína “Pablo caá chah jéihni”, niíj jenah joí, bitabut “Apolos caá chah jéihni”, ñi niíj jenah joiná caá. Páant ñi niíj jenah joicá bojoó. Jwiít bohénit nihat biíc yoobó Diosdih teo wəhniitjeh jwī jumna caá. Ded pah ã wətuchah, caandih jepahnitjeh, yeebdíh jwī bohénap jī. Páant ã wətuchah, jwī bohénachah joinít, Jesucristodihjeh yeéb ñi jephahap jī. **6** Nin pah ã jumna caá: Pácahidih momni dée, weém jīí yeebdíh Jesúih doonádih wā jwíih naawáp jī.* Páant ã momat táttimah, pácahi en daoní dée, Apolos yeebdíh ã jwūub bohénap be, chah ñi jéihyat pínah niijná.* Obohjeéhtih, momnidih Diosjeh chíhanit, ã behana caá. Pánihat pah

---

* **3:2** He 5.12-13 * **3:4** 1Co 1.12 * **3:6** Hch 18.4-11 * **3:6**
Hch 18.24-28

Diosjeh túut nʉʉmát túutnit, yeebdíh ã jéihyana caá. ⁷ Momni, en daoníbʉt oboh jʉmnitjeh caá. Diosjeh ã chíhana caá. Pánihna, weém wã tái naáwáchah yʉhna, Apolosbut ã tái bohénachah yʉhna, Dios yeebdíh ã jéihyacah, ñita beh joicán tagaá. Pánt ñi beh joicán, caandíh ñita jepahcan tagaá. ⁸ Pácahidih momni, en daoníbʉt, Dios ã enechah, biíc yoobó ï jʉmna caá. Dios ã wẽpatjih biíc ã tái bohéátdih ennit, ã pebhboó ã jʉibínachah, Dios chah ã jíib chājbipna caá. Obohjeeéhtih biíhboó ã tái bohécatdih ennit, nʉmp ã jíib chājbipna caá. ⁹ Jwiít nihat Dios ã wʉtatdih jepahnit, yeebdíh jwĩ bohéra caá. Yeébboó Dioíh pácahi dée, ãih mʉú dée ñi jʉmna caá. ¹⁰ Dios weemdíh ã tái teo wáacachah, weémboó yeebdíh wã jwíih bohénap jí. Mʉú chājna, tāini jíhlo jwio náhdih ñíonit, ï dodhdat dée, weémboó yeebdíh wã jwíih tái bohénap jí. Túttimah, mʉú chājnít dée bita yeebdíh ït jwʉʉb bohénap taga. Tāini mʉú chājnít dée, jwiít bohénitboodíh Dios ã wẽpatjihjeh tái bohéát caá náahap. ¹¹ Tāini jagáp nahdih ï dodhdat dée, Jesucristo ã wʉn wāhatjidih wã jwíih bohénachah, ñi jepahap jí. ¹² Maatápdih jʉmni pínah mʉʉdih chājlhna, tāini máa nahnadih ñíonit, tái chājat caá náahap. Pánihat pah, yeéb Dioíh mʉú dée ñi jʉmchah, ñi jepah cádahcat pínah niijná, wã tāttimah jʉóhnitdih Tāini Espíritu ã wẽpatjih yoobópdih bohéát caá náahap. ¹³⁻¹⁴ Pánih chājna, Jesús jwʉʉb dei jʉóhna, mʉʉdih ï tái chājat dée, ï tái bohéátji jíib, Dios ã tái chājbipna caá. ¹⁵ Obohjeeéhtih, mʉʉdih ï tái chājcat dée, ï tái bohécatji jíib, ã tái chājcan niít. Queét tái bohécannitboó Dios pebhna ï jʉibínachah yʉhna,

Túini Espíritu ã teo wáacatjih ï bohécah, Dios queétdih ã táí chãjcan niít. ¹⁶ Pánihna, “Jwiít biícdih Dioíh muú dée jwí jumuchah, Túini Espíritu jwíjeéh ã jumna caá”, ñi niíj táí jenah joyoó.* ¹⁷ Pánih jumna, ãihwãjeh jwí jumuchah, ded yeéb biícdih ñi jumatdih ã yéejanachah, Dios caandih bádí ã peéh chãjbipna caá.

¹⁸ Biquína nin pah ñi niíj jenah joiná caá: “Weém táí jéih beedáni caá. Dedé weemdih jüdhcan caá”, ñi niíj jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, páant niíj jenah joinít, yeebjéh ñi míic yeena caá. Páant ñi niíj jenah joyátdih yeebdih cádahat caá náahap. Pánih cádahnit, túut nuumná, nin pah ñi jwáub niíj jenah joyoó: “Weém bainí jéihnjeh jumna, yoobópdih jéihyat túut niijná, Dios ã teo wáacatdih bádí wā náahna caá”, ñi niíj jenah joyoó. ¹⁹ Diosbooó caandih jepahcannit ded pah ï jenah joyátdih ennit, “Dedé pínah nihcan caá”, ã niijná caá. Páant niijná, nin pah jon játih ãt niíj daacát túutup tají: “Jwiít chah jéihnit caá”, niíj jenah joinítdih wā yohbipna caá”, ãt niíj daacát túutup tají.* ²⁰ Davidjiboodih biíc yoobó nin pah ãt niíj daacát túutup tají: “Weemdih jéihcannit ï jenah joyátdih ennit, ‘Dedé pínah nihcan caá’, ãt niíj daacát túutup tají.* ²¹⁻²² Biquína yeéb nin pah ñi niíj jenah joiná yuh caá: “Pablo chah jéihni ã jumuchah, weém ãih jumna, weembát chah jéihni wā jumna caá”, ñi niíj jenah joiná caá. Bitabut Apolosdih, Pedrodihbut biíc yoobó ñi niíj jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, páant ñi niíj jenah joyát yoobópdih nihcah, túut nuumát

* **3:16** 1Co 6.19; 2Co 6.16

* **3:19** Job 5.13

* **3:20** Sal 94.11

caá náahap. Yeéb jwíihwā nihcah, jwiít yeebdíh bohénitboó ñíihwā jwī jumna caá. Dios jwiítdih yeéb nihatdih át wühp taga. Páant yeebdíh á wāhuchah, jwiít nihat yeebdíh teo wáacnit jwī jumna caá. Yeebdíh teo wáacnitedih wāhnit, nin baácboó ñíjum jwāhuchah, páantjeh átái chājbipna caá. Wānnit, á pebhboó ñíjaiibinachah, chah táini á wāhbipna caá. Buu láá Dios yeebdíh táini teo wáacna, túttimah bóo láabut, chah á teo wáacbipna caá. Pánihna, nihat táini á wāhni ñíih á jumna caá. ²³ Yeéb Cristoíhwā jumna, caánboó Dioíh á jumuchah, yeebbát Dioíhwā ñíjumna caá.

4

Cristo á naáwát tāutnit ded pah ijjumat

¹ Jwiít yeebdíh bohénitdih “Queét Jesucristodih teo wāhnitjeh caá. Dios cāacwādih á jéihya jwāhca naáhdih Pablowādih át bohé jibat tāutap taga”, niíj jenah joyát caá náahap. ² Det teo wāhnitdih í maátadinhjeh táini jepahat caá náahap. Pánihat pah, jwiít Jesúsdih teo wāhnit jumna, jwī Maáh ded pah á bohéát tāutachah, jwiítdih yoobópdih bohéát caá náahap. ³ “Caán Pablo táini yoobópdih á bohécan caá”, yeéb ñí niijíchah yuhna, weémboó wājīgahcan caá. Bitabut biíc yoobó í niijíchah yuhna, biíc yoobó wājīgahcan niít. Weemjéhbut “Dios á bohéát tāutatjidih wā táini bohécan beé”, wā niíj jenah joicán caá. ⁴ “Diosdih jepahnit, yoobópdih wā bohécan caá”, niíj jenah joicán yuhna, “Weém táini yoobópdihjeh bohéni caá. Dedé yéejat jíib weemdih á wihsan caá”, wā jéih niijcán caá. Jwī Maáh Jesucristojeh weemdih ennit, “Meém ma táini

bohénap be”, niijní pínah caá.*⁵ Jwī Maáh Jesús ã jwáub dei júuwát pínah jātih, yeébboó ded pah jwī bohéát, bita ī chājatdihbut ennit, “Caánboó jwī Maáh ã wutatdih ã tāi chājcan caá”, niijcát caá náahap. Obohjeéhtih, jwáub dei jāóhnit, Jesúsboó ded pah jwī bohéátdih jwiítdih ã naóhbipna caá. Jwiít cāacwāboó ded pah biíh ã chājatdih, ã jenah joyátdihbut jwī jéihcan caá. Jwiítjehbut jwī jenah joyátdih jwī jéih beedácan caá. Diosjeh caá ã jéihyep. Pánihna, Jesús jwáub jāóhnit, nihat jwī chājatdih, nihat jwī jenah joyátdihbut ã naóhbipna caá. Caán láajeh caá “Meém ma tāi chājap jī”, jwiítdih ã niíj naóhbipna caá.

⁶ Wā úudwā panihnitá, pánih naóhna, ñi tāi beh joyát pínah niijná, ded pah jwiít Apolosjīh jwī jumatdihjeh wā naawáp be. Ded pah jwī jumatdih ennit, biíc yoobó yeebbút ñi jéih jumbipna caá. Dios ã daacát túutatdih jepahna, “Yeebdíh bohéni ã jéihyat chah jwiítdih bohéni ã jéihna caá. Pánihna, meém ma jéihyat chah caá wā jéihyep”, ñi míic niijcá bojoó⁷ “Caán bohéniboo chah jéihni ã jumuchah, caandíh caá jwī náahap”, ñi niijcá bojoó. Nihat ñi bíbohatdih Dios yeebdíh wāhnijeh caá. Jwī bohéátdih ñi joyóchah, Dios caá yeebdíh ãt beh joyánap taga. Ñi jenah joyájtihjeh ñi beh joicáp be. Pánihna, ī jéihyatjihjeh beh joinít dée, yeebdíh nin pah niijcát caá náahap: “Weemdíh bohéni tāi jéihni ã jumuchah, weembát tāi jéihni jumna, Jesúih doonádih weemjéh wā tāi beh joyóp be”, niijcát caá náahap.

⁸ Yeéb nin pah ñi niíj jenah joiná caá. “Jwiítboó

---

* **4:4 1Jn 3.19-21**

Dioíh doonádih túi jéih beedánit caá. Jwiítdih dedé jüdhdat wihsan caá. Táini Espíritu nihat ã wāhni wēpat jwiítdih ã jumna caá. Pablowã ī wihsah yahna, jwiítjeh maáta jwī jumna caá”, ñi niíj jenah joiná yah caá. Obohjeéhtih, jwī Maáh Jesús ã jwáub dei jāuwachah, caán biícdih maáta yoobópdih ñi jumuchah, ãta tāi taga. Páinh jumna nihna, jwiítbut ñijeéh maáta jwīta jum taga. Nihat yeejép yapat ãta péa taga. Obohjeéhtih, páant ã yap jwuhcan caá.

⁹ Weémboó nin pah wā niíj jenah joiná caá: “Jwiít Dios ã naáwát tāutnitedih oboh jumnit, peéh mawat pínahdih pāinit pah bitaboó ī enna caá. Nihat cāacwā, nihat Dioíh ángelwābut ded pah jwiítdih ã yapat pínahdih jéihyat tāut niijná, jwiítdih enna caá ī chājap”, wā niíj jenah joiná caá. ¹⁰ Páinh ennit, “Jesucristoíh doonádih naóhna, queét dedé pínah nihcan caá”, jwiítdih ī niíj enna caá. Obohjeéhtih, “Queét Jesúíhwā jumna, dedé jéihcat pínah wihsan caá”, yeébboodih ī niíj enna caá. “Queét wēp naóhnit nihcah, queétdih jwī jepahcan niít”, jwiítdih ī niíj jenah joiná caá. Obohjeéhtih, “Queét ī tāi wēp naáwachah joinít, nihat cāacwā ī tāut nāumbípna caá”, yeébboodih ī niíj jenah joiná caá. Páinhna, dawá yeebdih wēi naóhnit, jwiítboodih ī iiná caá. ¹¹ Jwiít jwī bohé jibichah, nāugáp tabna, ãpī taca joótna caá. Jwiítdih táini yégueh wihsan, muubút wihsan caá. Jwī naáwachah joinít, iijna, jwiítdih dawá lāa bita ī mawap be. Jwī jib bohé jwíhipmant, bāubut biíc yoobó ã yapna caá. ¹² Jwī náahatdih jíib chājat tāut niijná, bádí teonit, jwīpī chūuná caá.* Cāacwā jwiítdih yeejép ī

---

* **4:12** Hch 18.3

naáwáchah joinít, yeejép naóh jwáabacanjeh, Dios queétdih ã teo wáacat pínahdih jwípí uábhna caá. Yeejép í chājachah yuhna, jwípí enah bojna caá. **13** Yeejép dooná í naáwáchah joinít, “¿Biícdih jwíjéh jumcan niít?” jwípí niíj jwáabana caá. Nihat cāacwā í yohni pah jwiítdih ípí enna caá. Jwí bohé jwiíhipmant báabut biíc yoobó jwiítdih íjenah joiná caá.

14 Caandíh daácna, ñi tícat pínah nihcan, yeéb wā weh panihnitdih oina, ñi taut náumát pínahdih náah yacnit, páant wā niíj daacáp be. **15** Nin wā naáwát pínahdih ñi jenah joyoó: Weém ñi íip panihni caá. Yeebdíh wā bohéát túttimah, dawá Jesúih doonádih bohénit í jumuchah yuhna, weemjéh beé yeebdíh jwíih naóhni. Páant wā jwíih naáwáchah joinít, Jesucristodih ñi jepahap jí. **16** Ñi íip panihnijeh yeebdíh oinit, páant wā niíj naáwáp be. Í mána ded pah í jumatdih ennit, wébítbut biíc yoobó ípí chājna caá. Pánihna, ñi íip panihni ded pah wā jumatdih ennit, yeebbút biíc yoobó ñi chājaá.*

17 Páant ñi chājat pínahdih náah yacnit, Timoteodih ñi pebhna wā wahna caá. Jesúih doonádih wā naáwáchah joinít, caanbút ã jepahachah, wā wúuh pah wā oini ã jumna caá. Nihat tútchinadih moón Jesúíhwādih ded pah bohén, biíc yoobó wāpí chājna caá. Ded pah wā chājachah enniji yeebdíhbüt ã jwáab náhniabipna caá. **18** Obohjeéhtih, biquína yeéb nin pah ñi niíj jenah joiná caá: “Jwiít chah jéihnit caá. Dedé pínah Pablo jwiítdih ã jéih bohécan niít. Jwiítdih úumnit, ã júóhbican nacaá”, ñi niíj jenah joiná

---

* **4:16** 1Co 11.1; Fil 3.17

yuh caá. ¹⁹ Obohjeéhtih, jwī Maáh ã wahachah, waícanjeh ñi pebhna wā juiibíipna caá. Juibínit, páant niij naóhnitabeh ded pah ï chājatdih wā enbipna caá. Jesúih doonádih ï naawáchah, ¿Bita ï túut nuúm niít? ¿Oboh ñiijátjeh caá? ²⁰ Queét Dios ã wēpatjih yoobópdih ï naawáchah, queétdih joinítboó jepahnit, ï túut nuúmbípna caá. Obohjeéhtih, páantjeh ï naawáchah, cääcwa ï jepahcatdih wā jéihbipna caá. Jesúihwā jumna, ded pah naóhna, Dios ã wēpatjih ï chājbipna caá. Oboh naóhna, ï chājcan niít. ²¹ Pánihna, ñi pebhna juiibínit, wā juiihñatdih náahcan, ñi túut nuúm páñaá. Páant ñi túut nuúmáchah, ñi íip pah yeebdíh oinit, chaíjhéh wā naóhbipna caá.

5

Yeejép yoobát poħba chājnidih ï yohat pínah

¹ Buu yeebdíh bainí wā jwáub naawát túut caá. Ñi pebh chah yeejép chājat doonádih wā joyóp be. Ñi cātíh túbit yéej chājni ã íip áadihjeh ãt bíbohop wut be. Jesúsdih jéihcannit páant yeejép ípí chājcan caá. Obohjeéhtih, yeébboó Jesúsdih jéihnit jumna yuhna, páant ã chājatdih ñi enah bojna caá.* ² “Jwī Maáhdih túi jepahnit, jwiítdih dedé yéejat wiħcan caá”, niij jenah joiná yuhna, tíiccan, jīgahcan, caán yeejép chājnidih ñi túut nuúmátt túutcap be. Páant ñi túut nuúmátt túutcan, buu páantjeh ã yéej chājat jíib, yeéb ñi miic wáac juiinít, caandíh ñi jwáub waadát túutca bojoó. ³ Weémboó ñijeéh wiħcan yuhna, caán doonádih joinít, bádí uúbhna wā chājap be. Pánihna, ñijeéh wā jumat pahjeh, ded pah caandíh

---

* **5:1** Dt 22.30

ã yéejat peéh chājat pínahdih Jesús weemdih ã jéihyanap be. ⁴⁻⁵ Páant ã jéihyanachah, nin pah yeebdih wā niíj naóhna caá: Caandih ã yéejat peéh naáwát tāut níijná, yeéb ñi míic wáacá. Pánih míic wáacna, ñijeéh wā jumat pah, Jesús ã wēpatjih nin pah caandih ñi níijí: “Jwī jwāub míic wáacachah, ma waadcá bojoó. Nemépwā ï maáh ded pah meemdih yeejép ã chājhna, ã chāja naáh, ma jwāub tāut nūamát pínah níijná. Pánih tāut nūamnít, Jesús ã jwāub dei jūwúchah, ãjeéh ma bejat pínahdih meemdih jwī náah yacna caá”, caandih ñi níijí.

⁶ Pánih yéej chājnì ñijeéh ã míic wáacachah, yeébboó “Jwiít Jesúihwā jwī tāi jumna caá”, ñi níij jenah joyóchah yuhna, ã táican caá. Nin pah jwīpí níij naáwátdih ñi tāi jéihna caá: “Búdí pan pínahdih ã paáát pínah bainíbitjeh jwī widichah yuhna, nihat ãpí paa béjna caá”, jwī níijná caá. Pánihat pah, biícjeh ã yéejatdih cádahíhcan, nihat Dioíhwā biícdih míic wáacna, queétdihbüt ã yéejabipna caá.* ⁷ Jwiít judíowā Pascuadih jeémát pínah chājnit, nihat paáát pínahdih jwīih mūamánt yohnit, paacánni pandihjeh jwīpí chājna caá. Diosdih jwīpí mao wāhni oveja wāh pah, Dios ã enechah, yéejat wihcannit jwī jumat pínah níijná, Jesucristo jwiítdih ãt wān wāhüp tají. Pánihna, paáát pínahdih jwī yohat pah yeebdihbüt nihat ñi yéejatdih, ñi cātih jumni yéejat cádahíhcannidihbüt yohat caá náahap. Pánih yohna, paacánni pan dée, Dios ã enechah, yéejat wihcannit ñi jumbipna caá.* ⁸ Pánihna, tāi wēinit, biícdih jumat tāut níijná, nihat yeejép chājatdih, yeejép jenah joyátdihbüt cádahnit, yoobópdih jenah

---

* **5:6** Gá 5.9   * **5:7** Ex 12.5

joinít, jwiítdih tái chājat caá náahap.*

9 Wā jwíih daác wahni náodih wā nijjátji pah mäntih, buu wā jwáub niíj daácna caá, ñi tái beh joyát pínah nijjná. “Í áa nihcannitjih yeejép chājnit biícdih ñi jumca bojoó”, wā niíj daacáp jí. **10** Pánt niíj daácna, “Jesúsdih jéihcannit yeejép chājnit”, nijjná wā chājcan be. “Jesúsdih jéihcannit bií déedih en ñinahnitdih, nuumnítdih, pāpnidih uábhnitdihbüt”, nijjná wā chājcan be. Pánih chājnit nihat pebhboó ï jumna caá. Íjeéh jumíhcan, dedboó ñi jweyát pínah ãta wihtan taga. **11** Obohjeéhtih, nin pah nijjná wā chājap be: “‘Weém Jesúlh caá’, nijjná yuhna, nin pah chājnit biícdih ñi jumca bojoó: Í áa nihcannitjih yeejép chājnit, en ñinahnit, pāpnidih uábhnit, bitadih yee naóh yacnit, máihnit, nuumnít ï jumuchah, queét biícdih ñi jumca bojoó”, nijjná wā chājap be. Pánih chājnitdih nümah jeémpcat caá yeebdíh náahap. Queétbüt yeebdíh ï nümah jeémíhichah, ñi jepahca bojoó. **12-13** Weém Jesúsdih jéihcannitdih ï yéejat peéh wā chājcan niít. Diosboó queétdih ã peéh chājbipna caá. Obohjeéhtih jwíjeéh wáac juinít Jesúhwā ï yéej chājachah, jwiítboó queétdih peéh chājat caá náahap, ï tái tåut nuumát pínah nijjná. Pánihna, ñijeéh jumni tåbit yeejép chājnidih ñi yohoó. Caandíh ñijeéh biícdih ñi jumat tåutca bojoó.*

6

Jesúlhwähjeh míc ámohat

---

* **5:8** Ex 13.7; Dt 16.3   * **5:12-13** Dt 13.5; 17.7

1 Buu biíh yeejép yapat doonádih joinít, bainí wā naóhbipna caá. Yeéb Jesúsdih jéihnit jmná yuhna, chénewā míic jjihnit, ¿Dépanihna, ã yoobáát pínah niijná, Jesúsdih jéihcanni maáh pebhboó ñi bej? Jesúsdih jéihni pebhna ñi bejehah, yeebdíh ã ttái yoobáát pínah niijná, Dios caánboodíh ãta teo wáac taga. **2-3** Nindih ñi ttái náhninaá: Jwí Maáh Jesús ã jwáub dei jjuwáchah, yéejnitzih caán biícdih jwiít ãihwáboó jwí wutbipna caá. Ángelwádihbut jwí wutbipna caá. Nin baácboó jwí jm jwuhuchah, ¿Dépanihna, bainí míic jjihñat ã jmuchah yuhna, yeéb Jesúíhwájeh ñi jéih yoobácan? **4** Queét maátadih wéi encan yuhna, ¿Dépanihna, nihat yeéb Jesúíhwá míic jjihnit, ï yoobáát pínah niijná, queétdihjeh naáwádih ñipí bej? **5** Ñi tticat pínah niijná, nindih wā naóhna caá: “Jwiít ttái jéihnit caá”, niíj jenah joiná yuhna, míic jjihnitdih naóh yoobáni pínah ñijeéh ã wihtcat pah ñi jmná caá. **6** Jesúíhwá míicjeh míic jjihnit, Jesúsdih jéihcannit maáta pebhna naáwádih bejna, Jesúsdih jepahcannitbut ï joyóchah, ñipí naóh yacna caá. ¿Páñih chájna, ñi tticcan niít?

7 Yeéb Jesúíhwá míicjeh míic jjihnit, yeebdíh yoobáni pínah maátadih ñi bid bejehah, ã ttican caá. Caanná bejcanjeh, yeebjéh ñi yoobánachah, ãta ttái tagaá. Obohjeéhtih, jéih míic ámohcan, “Ã jmnaáh”, ñi niijíchah, chah ãta ttái tagaá. Bita ï jéih cháj nuumáchah, yeebjéh ñi jéih yoobácah, “Ã jmnaáh”, yeebdíh niiját caá náahap. **8** Obohjeéhtih, páant niijcánjeh, yeébboó chah yeejép ñipí chájna caá. Bita ï yeejép chájatdih, ï jéih cháj nuumátdih, biíc yoobó yeéb ñipí chájna

caá. Yeéb Jesúíhwā míic jumna yuhna, páant nípí chājna caá.

9-10 Nindih ñi táí náhninaá: Det yeejép chājnit Dios pebhboó ñi bejcan niít. Yeebjéh míic yeecanjeh, yoobópdih ñi jenah joyoó. Nin pah chājnit, Dios pebhboó ñi bejcan niít: íi náah chājnit, pāpnidih uábhnit, í áa nihcannitjih yéej chājnit, neoná míicjeh chājnit, yaádh míicjeh chājnit, náumnít, bií déedih en ñinahnit, máihnit, bitadih yeejép doonádih táoñ naóhnit, jéih chāj náumnítbüt Dios pebhboó ñi bejcan niít. **11** Páant ñi chājat pah biquína yeébboó ñi jumap jí. Obohjeéhtih, Jesucristodih ñi jepahachah, á wáñ wáhnit, ñi yéejatdih át yohop taga. Páinhna, báñ, Táini Espíritu á teo wáacachah, Dioíhwā ñi jumachah, yeebdíh yéejat jíib á wihsan caá.

Jwíih bácahjih yéej chājcat caá náahap

12 Báñ biíh yeejép yapatdih bainí wá naóhbipna caá. Biquína yeéb “Jesucristodih jepahni jumna, ‘Ma chājca bojoó’, níiját weemdih á wihsan caá”, ñi niíj jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, jwí yéej chājachah, á túican caá. Biíh jwí chājachah, táini jumna yuhna, jwíih bácahdih, jwí jenah joyátdih yéejana, jwiítdih á teo wáaccan caá. Biquí láana, páant chājatdih cádahíhna yuhna, jwí jéih cádahcan caá. Páant chājcat caá jwiítdih náahap.* **13** “Jwíih wáñ jeémp yacat pínah caá”, níijnít, náugúp tabuchah, jwípí jeémpna caá. Páant jwí chājachah, á túina caá. Nin baácboó jum jwuhna, bid jeémpna, jwí táí jumna caá. Obohjeéhtih, Dios pebhboó jwí jumachah, bid jeémát á wihsan niít. Biquína “Jwíih

---

* **6:12** 1Co 10.23

bácah yaádhdih metat pínah caá”, ñi niíj jenah joiná yuh caá. Obohjeeéhtih, pánihcan caá. Dios jwíih bácahdih chajna, caandíh jwí teo wáhat pínah niijná, át chajap tají. Caanjéh caá jwí Maáh. ¹⁴ Dios Jesucristodih boo pud júuwát túutnit, jwiítdihbút biíc yoobó á wépatjíh á boo pud júuwát túutbipna caá.

¹⁵⁻¹⁶ Nindihbút ñi táí náhninaá: Jwiít Jesúíhwá jumna, caán biícdih biíc bácah dée jwí jumna caá. Génesisboó Dios nin pah át niíj daacát túutup tají: “Newé yadjíh biíc bácah dée í jumbipna caá”, át niíj daacát túutup tají.* Caandíh jéihnit, nin pahbút yeebdíh táí náhniat caá náahap: Ded newé yadjeéh á jumuchah, queét biíc bácah dée í jumna caá. Pánihna, deoh nah jumnih wilijeéh ñi jumuchah, mijeéh biíc bácah dée ñi jumna caá. Mi jenah joyát pahjeh, yeebbút ñi jenah joibípna caá. ¿Dépanihna yeéb Jesúíhwá, ájeéh biíc bácah dée jumna yuhna, yeejép wilijeéh biíc bácah dée ñi jumíh? Páant chajat yeejép caá. ¹⁷ Obohjeeéhtih yeébboó Jesúíhwá jumnit, ájeéh biíc bácah dée jumna, Táini Espíritu ñíih caolihboó á jumuchah, caán á jenah joyát pahjeh yeebbút ñi jenah joiná caá.

¹⁸ Yeebdíh ñi áa nihcannitjíh yeejép chajcat caá náahap. Pánih yeej chajnit nihna, chah jwíih bácahdih, jwí jenah joyátdihbút jwí yeejana caá. Páant jwí chajat túttimah, jwiítdih túut nuumát chah á buona caá. Dedé biíh jwí yeej chajachah yuhna, túut nuumát nump á buona caá. ¹⁹⁻²⁰ Nindih ñi táí náhninaá: Jwíih caolihboó á jumat pínah niijná, Dios jwiítdih Táini Espíritudih át wahap jí. Páant

---

* **6:15-16** Gn 2.24

ã wahachah, jwiítboó ãih mʉu pánihni caá jwĩ
jumãp.* Dios Jesucristodih wah deyanit, jwiítdih
 ã wʉn wãhat pínah niijná, jwiítdih ã jíib chãjap jĩ,
 ãihwã jwĩ jãmat pínah niijná. Pánih ãihwã jãmna,
 caán jwĩ maáh ã jãmãchah, jwĩ weñat pínahdih
 jenah joicánjeh, ã weñat pínahdihjeh chãjat caá
 náahap.

7

Téihya chéwat

¹ Bʉu weemdih ñi uãbh joí daacátjidih wã jepah-
 bipna caá. Nin pah ñit niíj uãbh joyóp tajĩ: “¿Jwiít
 Jesúsdih jéihnit jwĩ áa jãmãchah, ã túimi niít?” ñit
 niíj daacáp tajĩ. Páant ñi niíj daacátjidih ennit,
 nin pah wã jepahna caá: Yeéb áa wihcannit ñi
 jãmãchah, ã túina caá. ² Obohjeéhtih, páant ñi
 jãmãchah, ií náah chãjat ã tobohna caá. Pánihna,
 yeebdih áa jãmat caá náahap. ³⁻⁴ Páant ñi áa
 jãmãchah, yaádih bácah miíh pínahjeh nihcan caá.
 Mijeéh booíh pínah caá. Pánihna, mi áa mijeéh
 ã jãmãhichah, caántdih jepahat caá náahap. Biíc
 yoobó newéih bácah ãih pínahjeh nihcan caá. Ájeéh
 bólíih pínah caá. Pánihna, yad ájeéh mi jãmãhichah,
 caandíhbet jepahat caá náahap. Pánih chãjna,
 bitadih ñi bidcan niít. ⁵ “Diosdih tái uãbát táut
 niijná, biícdih jwĩ jãm jwãhca boj jãíh”, ñi míic
 niijíchah, ã túina caá. Obohjeéhtih, uãbh péanit, tái
 biícdih ñi jwãub jãmã. Táubit maatápdih cádahna,
 Satanásboó bitadih ã yéej chãjat táutãchah, jéih yap
 yohcanjeh, ñi yéej chãjbipna caá.

---

* **6:19-20** 1Co 3.16; 2Co 6.16

6 Obohjeéhtih, “Ñi téihya chéweé”, nijjnít, wā wħtcan caá. Áa jumna, áa wiħcatbħut, biíc yoobó ã tħina caá. Ñi ií náah chājcat pínah nijjná, páant wā niíj naóhna caá. **7** Obohjeéhtih, “Weem pám queét nihat áa wiħcannit ī jumħchah, ãta tħi tagħha”, wā niíj jenah joiná caá. Biquínadīh áa jumat wēpatdih Dios ã wħħna caá. Obohjeéhtih, bitadīh áa wiħcan yuhna, tħi jumat wēpatdihbħut ã wħħna caá.

8 Buu, áa wiħcannitdih, ēemp wħnnitdihbħut baini wā naóhbipna caá. Yeébboó áa wiħcannit ñi jumħchah, ã tħibipna caá. **9** Obohjeéhtih, yaddih, newédih bádī bidnit, ií náah chājcat tħiut nijjná, ñi áa pínahdih ñi ubuú.

10-11 Buu, yeéb Jesúíhwā áa jumnitboodih baini wā naóhbipna caá. Nin wā jenah joyátjeh nihcan caá. Dios ã wħtat caá. Yaádh ī áadih ī cádahca bojo naáh. Neonábħut ī weħa mána yaádhdi ī yohca bojo naáh. Obohjeéhtih, mīc cádahnitji, biíħdih ī áa jumca bojo naáh. Pániħ mīc cádahnitji queét chénat pahjeh jwáxb mīc ámohna, biícdih jwáxb jumnit, chah ã tħibipna caá.*

12 Buu, yeéb bitadīh jwħħ baini wā naóhbipna caá. Biquína yeéb neoná Jesúsdih ñi jepahachah yuhna, ñi weħa mána yaádhboó ī jepahcap jī. Yeéb Jesúíhwā ñi jumħchah yuhna, ñijeéh ī jumħichah, ñi yohca bojoó. **13** Biquína yeéb yaádhbħut Jesúsdih ñi jepahachah yuhna, ñi weħa mánaboó ī jepahcap jī. Páant ñi jumħchah yuhna, ñijeéh ī jumħichah, ñi cádahca bojoó. **14** Yeéb biíc bácaħ dée ñi jumħchah, biíc Jesúíh jumna, biíħ Jesúíh nihcaħ yuhna, Dios yeebdih ennit, “Queét wħħwā caá”, ã nijjná caá.

---

* **7:10-11** Mt 5.32; 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18

Pánihna, Jesúsdih jepahcannit neoná ī weha mána yaádh Jesúsdih ī jepahachah, queét neonádihbüt Dios ā túi chājbipna caá. Biíc yoobó Jesúsdih jepahcannit yaádh ī weha mána Jesúsdih ī jepahachah, Dios queét yaádhdihbüt ā túi chājbipna caá. Pánt ñi jumuchah, ñi wehdih ennit, “Queétbüt wīhwā caá”, Dios ā niijná caá. ¹⁵ Obohjeéhtih biquína Jesúsdih jepahcannitboó ī weha mána yaádhdih, ī weha mánadihbüt īpí cádahíhna caá. Pánih cádahíhna, míic maocat túut niijná, ī beje naáh. ¹⁶ Obohjeéhtih, túi biícdih ñi jumuchah, chah ā túina caá. Yeéb Jesúsdih jéihnitboó ñi weha mána Jesúsdih ī jepahat pínah, Dios queétdih ā túi ubat pínah niijná, ñi jéih teo wáacmi nacaá. “Í jepahbipna caá. Í jepahcan niít”, jwī niíj jéihcan caá.

¹⁷ Nin pah nihat Jesúíhwādih wāpí naóhna caá: Jesucristodih jepahnit, ded pah ñi jumatjidih biíc yoobó ñi jumuá. Pánt ñi jumat pínahdih jwī Maáh jéihnit, yeebdíh āt jwejep taga. ¹⁸ Det Jesúsdih jepahnit bóodnitji jumna, ī náhni dahwaca bojo naáh. Obohjeéhtih, bóodcannit jumna, ī bóodat túutca bojo naáh. ¹⁹ Bóodnitdih, bóodcannitdihbüt Dios biíc yoobó ā enna caá. Ā wūtatdih jwiítdih jepahat caá náahap. Pánih jepahnitdihjeh ā wēi enna caá. ²⁰ Dios yeebdíh āih pínahdih ā ñío láá ded pah ñi jumatji pah ñi túut nuumcá bojoó. ²¹ Teo wāhnit ñi jumuchah, ā túina caá. Pánt ñi jumatdih ñi náhni dahwaca bojoó. Obohjeéhtih, ñi maáta yeebdíh watíhna, ī wata naáh. Ā túimi nacaá. ²² Dios ā túi ubuchah, bitadih teo wāhnitboó jwī maáih jumna, watnit dée pah ñi jumna caá. Bitadih teo wāhcannitboó Jesucristodih teo wāhnit caá.

23 Jesúíhwā ñi jumat pínah niijná, yeéb ñi yéejat jíib ãt w n w h p taj . P níh  ihw  ñumna,   we nat pínahdihjeh yeebdíh ch jat ca  náahap. Yeebdíh bita Jesúsdih   cádahat t ut chah, queétdih ñi joy h bojo . **24** P níhna, w   udw  panikhnit , Jesúsdih jw ih jepahnit, ye b nihat ded pah ñi jumatji bi c yoob  ñi jum  . P ant ñi jum chah, Dios yeebdíh w   ennit,   teo w aacbipna ca .

25 B  ,  a  wihcannitdih ñi   bh joyátdih w  jepahbipna ca . Ded pah que t   ch jat pínahdih Dios   w tcan ca . Obohjeéhtih, we m w  jenah joyátdihjeh w  naóhbipna ca . Dios weemdíh   j gah en teo wáacachah, w  jenah joyátdih ñi t i joyóchah,   t imi naca . **26** Nin pah w  jenah join  ca : B   ye  j apna Jes  hw  t bit yeejép   yapna ca .  i  a  jum chah, chah   b  bipna ca . P níhna,  a  wihcannit jumna,  a  wihcangeh jumat ca  n ahap. **27** Obohje htih,  a  jum nitbo  ñi  adih yohcat ca  n ahap.  a wihcannitbo  ñi  a  p nahdih bidcat ca  n ahap. **28** P ant w  niij chah y hna,  i  a  p nahdih bid j in t, t ihya ch onit,   t ina ca . Obohje htih, nin ye  j apnadih  a  jum nitbood h chah   b  bipna ca .  i  a  wihc , n mp yeebd h   b  bipna ca .

29 P ant niijn t, w   udw  panikhnit , nin pah w  naóhna ca : Jesús   jw  b dei j  w t p nah bahni jeh   j dhna ca . P níhna, ded pah   we nat pínahdih b  d  jenah joy t ca  náahap.  i weha m na ya d h   we nat pínahdih ñi jenah joy t chah, Jesús   we nat pínahdih jenah joy t ca  náahap. **30** Jw  j gahat, jw  we nat, ded  p nah nihcan ca . Bi  déedih j ib ch jna y hna, b  ohcannit pah ñi jum  . **31** P níhna,

Jesús ã w̄tatdih táí chājat tāut niijná, nin baácboó jumnidih bádí wēi jenah joicát caá náahap. Ded pah Jesús ã w̄tatbootdih jwiútdih táí jenah joyát caá náahap.

³² Bií déedih jenah joicánjeh, Dios ã weñat pínahdih ñi táí jenah joyátdih yeebdíh bádí wā náah yacna caá. Áa wihcanniboó jwī Maáh ã weñat pínahdihjeh ded pah ã chājat pínahdih ã táí jenah joiná caá. ³³ Obohjeéhtih, áa jumniboó ãjeéh bólí mi táí weñat pínah niijná, bií déedihjeh ãpí jenah joiná caá. ³⁴ Pánihna, Dioíh pínahdih ã jenah joicán caá. Yaádhdihbüt biíc yoobó ã jumna caá. Caánt mi áa wihsan, jwī Maáh ã weñat pínahdihjeh ded pah mi chājat pínahdih mi táí jenah joiná caá. Dioíh wili mi jumna caá. Obohjeéhtih, áa jumna, newé ã weñat pínahdihjeh mi jenah joiná caá.

³⁵ Pánih naóhna, táí wēinit ñi jumat pínahdih yeebdíh wā náah yacna caá. Diosdihjeh táí oinit, ã weñat pínahdih jenah joinít, bií déedih jenah joicánjeh, ñi táí jumat pínahdih caá wā náah yacap.

³⁶ Búu, biíh naáwát yeéb japatadih jwuh wā naóhbipna caá. Ñi náahnit yaádh ï behechah enna, “Caántdih ubnít, jwiít chénat pah jwī táí jumbipna caá”, niíj jenah joinít, ñi ubúu. Páant ñi ubuchah, yéejat nihcan niít. ³⁷ Obohjeéhtih, biíhboó “Áa wihcanni wā jumuchah, chah ã tuibipna caá”, ã niíj jenah joí dée caá. Páant caanjéh niíj jenah joiná, bita caandih ï wutcah, ã jenah joyát pah chājna, caanbút ã táí chājna caá. ³⁸ Pánihna, ded ã áa pínahdih ubnít, ã táí chājna caá. Obohjeéhtih, ded caántdih ubcan, chah ã táí chājna caá.

39 Dedh áa jʉmnih, mi áa ã wʉncah, caandíh cádahcat caá náahap. Obohjeéhtih, mijeeh bóo ã wʉnʉchah, chéwat déedih ã watachah, ded biíh áa wihcannidih náahna, mi jwʉub áa jʉmʉchah, ã túina caá. Obohjeéhtih, Jesúíhdihjeh mi ñíwi naáh. **40** Weémboó nin pah wā niíj jenah joiná caá: “Mi jwʉub áa jʉmcan, chah mi wʉebipna caá. Túini Espíritu caá weemdih páant ã niíj jenah joyát túutʉp be”, wā niíj jenah joiná caá.

8

Pãpnidih ī wāhni déep

1 Bʉub, biíh ñi ʉábh joí daacátjidih wā jepahbipna caá. Nin pah ñit niíj ʉábh joyóp tají: “¿Pãpnidih ī wāhni déepdih jwiít Jesúíhwā jwī jeéméchah, ã túimi niít? ī pãpni cääcwä ī chäjnijeh caá. Dedé wʉpat wihsan caá”, jwī niíj jéihna caá”, ñit niíj daacáp tají. Páant niijnít, “Jwiít chah jéihnit caá”, niíj jenah joinít pah ñit daacáp tají. Páant ñi niíj jenah joyát bitadih teo wáacat pínah nihcan caá. Bitadih oinit, queétdih táinijeh naáwát caá náahap. **2** Ded “Weémboó nihatdih túi jéih beedáni caá”, niíj jenah joiná yʉhna, yoobópdih ã jéihcan caá. **3** Obohjeéhtih, ded Diosboodih jéihni, caandíh oina, bitadih ã teo wáacbipna caá. Páant ã oyochah, Dios caandíhbʉt jéihnit, “Caán wʉih caá. Wā oini caá”, ã niijná caá.

4 “¿Pãpnidih ī wāhni déepdih jwī jeéméchah, ã túimi niít?” ñi niíj daacátjidih bʉub jwʉh wā jepahbipna caá. “Pãpni báadhni nihcan caá. Dios biícjeh caá báadhni”, jwī niíj jéihna caá. **5** Bitaboó dawádih “Nin wʉpní, jwiítdih teo wáacni caá”, ī niíj jenah

joiná caá. Biquína widhdih, cáiwādih, yeodíhbüt páant īpī niíj jenah joiná caá. Bita jeé doóbhndih, máa nahndih, nuñápwādihbüt páant īpī niíj jenah joiná caá. “Nin jwiítdih wēp teo wáacni caá”, ī niíjní, dawá ã jumna yuh caá. ⁶ Obohjeéhtih, jwiítboó nin pah jwī niíj jéihna caá: “Dios biícjeh, caánboó jwī iip caá”, jwī niíj jéihna caá. Caán nihatdih ãt chājap tajī. Jwiít cääcwaðihbüt ãt chājap tajī, ãihwā jumna, caandíh jwī weñat pínah niijná. Jwī Maáh Jesucristo biícjeh caá. Caandíh Dios nihatdih chājat túutnit, jwiítdihbüt ãt jumat túutup tajī, Diosdih jwī weñat pínah niijná.*

⁷ Obohjeéhtih, “Pāpni báadhcan caá”, jwī niíj jéihyechah yuhna, bitaboó, Jesúihwā jumna yuhna, páant ī niíj jéih jwāhcan caá. Jesúsdih ī jepahat pínah jātih, pāpnidih “Jwiítdih wēp teo wáacni caá”, niíj jenah joinít, caandíh wēina, ī wāhni déepdih īpī jeémép tajī. Pánihna, buubüt Jesúihwā jumna yuhna, pāpnidih wāhni déepdih jeémpnit, pāpnidih ī jenah joiná caá. Obohjeéhtih, yoobópdih ī túi beh joi jwāhcan caá. Páant niíj jenah joinít, “Páant wā jeéméchah, yéejat jíib weemdih ã jambipna caá”, ī niíj jenah joiná yuh caá. ⁸ Obohjeéhtih dedédih jwī jeéméchah, jwī jeémpcahbüt, Diosboó biíc yoobó jwiítdih ã enna caá. ⁹ Caán déepdih jwī jeéméchah, ã tāyuhchah yuhna, bita Jesúsdih jáap jéihnitdih jwīta yéaja tagaa. ¹⁰ Pāpnidih ī weñat pebhna waadnít, caandíh ī wāhni déepdih bitajeéh jwī jeéméchah ennit, “Caánboó Jesúsdih túi jéihni páant ã jeéméchah, weemdíhbüt ã tāina nacaá”, ã niíj jenah joibipna caá. Obohjeéhtih, “Pāpni ã wēpna caá”, páantjeh

---

* **8:6** Mal 2.10; Jn 1.3; Ro 11.36; Ef 4.6; Col 1.15-17

niíj jenah joinít, jwáab jeémpna, ã tái chājcan caá. ¹¹ “Weém tái jéihni caá”, niíj jenah joinít, jwí jeéméchah, ã túina yuh caá. Obohjeéhtih, tái jéihnit jwí jumatdih jwí jáutat jíib, bita Jesúíhwā jwí úudwā panihnit, jáap jéihnitdih jwí yéejabipna caá. Jesús queétdih ã wan wāhachah yuhna, bæudnít ï jumbipna caá. ¹² Jwí úudwā panihnitdih páant yéejanit, Jesucristodih caá jwí yéejanap.* ¹³ Pánihna, weémboó wā úudwā panihnitdih oinit, queétdih yéejacat túut nijjná, pāpnidih wēinit ï wāhni déepdih wā jeémpcan niít.

9

Jesús ã naáwát túutnit ded pah ijm̄at

¹ Jesús ã bohénitji biíc yoobó weembát Jesúsdih wā enep jī. Páant caandíh wā enechah, weemdihbüt ã naáwát túutap jī. Pánihna, ded pah wā chājíhichah, Jesúsboó ã wātchah, ã túina caá. Weém caandíh teo wāhni yeebdíh ãih doonádih wā naáwáchah joinít, ñi jepahap jī.* ² Ñih doonádih jepahnit jumna, bitaboó “Pablo Jesús ã naáwát túutni nihcan caá”, ï niíj jenah joyóchah yuhna, yeébboó weemdih ã wahatjidih ñi jéihna caá. Wā bohénachah joinít, jepahna, “Jesús ã wēpatjih jwiítdih ã bohénap jī”, ñi niíj jéihna caá.

³ Bitaboó nin pah ípí nijjná caá: “Caánboó Jesús ã naáwát túutni nihcan caá”, ï nijjíchah yuhna, queétdih bohéra, ñi túut nñamátjidih wāpí naóhna caá. ⁴ Cāacwādih jwí bohénachah, jeémátdih bab-hbatdihbüt queétbóó jwiítdih wāhat caá náahap.

---

* **8:12** Mt 25.45   * **9:1** Hch 9.3-6; 1Co 15.8; Gá 1.11-16

5 Jesús áudwā, Pedrobüt, nihat bita Jesús ã naáwát túutnitbut ī weha mána yaádh biícdih ī bohé jibichah, ded pah ī náahatdih īpī wāhna caá. Jwiítbut áa jumna nihna, queét yaáhdhíhbüt jwī numah jibichah, jwī náahatdih yeebdíh wāhat ãta náahcan tagaá. **6** Nihat bohé jibnitdih ī bohénitboó dedé ī náahatdih īpī wāhna caá. Pánihna, weém Bernabéjīh jwī bohénachah, biíh tewatdih jwī teocat pínah niijná, jwiít chénat pahdih jwī náahatdih yeebdíh wāhat caá náahap. **7** Soldadowā queétjeh ī náahatdih īpī jíib chājcan caá. Í maátaboó queétdih īpī wāhna caá. Iguíh momnitboó ūih iguíh quehechah, īpī jeémpna caá. Nihat ovejawādih en daonítboó ūih ovejawādih īpī mao jeémpna caá.

8-9 Páant wā niiját jwiít cääcawā jwī jenah joyátjeh nihcan caá. Moisésji nin pah ãt niíj daacáp tajī: “Momo jiwi trigo tíbnadih ã caóh chāñuchah, ãih jacdih ñi chéoca bojoó, tíbnadih jeémíhna, ã jeémát pínah niijná”, ãt niíj daacáp tajī.* ¿Páant ã niíj daacát túutna, momo jiwidihjeh niít Dios ãt jenah joijíp?* **10** Nihcan caá. Jwiít bohé jibnitboodih ãt jenah joyóp tajī, cääcawādih jwī bohénachah, jwiítdih ī túi en dawát pínah niijná. Wápchidih teonit, jeémátdih īpī bidna caá. **11** Jwiítbut momnit dée, yeebdíh Jesúih doonádih jwī túi bohénap jī. Páant jwī chājachah, jwī náahatdih yeebdíh wāhat ãt náahap ta yuh jī.* **12** Pánihna, bita bohénitdih ñipī wāhat pah, jwiítdihbüt wāhat caá náahap.

Obohjeeéhtih, páant wāhat yeebdíh ã náahachah yuhna, ñi wāhcah enniti, jwiítboó jwī uúbh tac

---

* **9:8-9** Dt 25.4   * **9:8-9** 1Ti 5.18   * **9:11** Ro 15.27

buugácap jí. Pánih uábhcanjeh, bádí jwípí tewep jí. Jwí uábúchah, nin pah ñita niíj jenah joi tágaá: “Pablowá bií déedih náahnitjeh, í bohéna caá”, niíj jenah joinít, jwí bohénachah, ñita joílhcan tagaá. Pánihna, yeebdíh bohéna, ded pah jwí náahatdih jwípí uébhcap jí. ¹³ Obohjeéhtih, nindih ñi tái náhninaá: Dioíh muuná jaibinit, jwiít judíowá sacerdotewádih nuñápwádih jwípí wáhna caá, Diosdih í cáo wáhat pínah niijná. Dios queét sacerdotewádih, bita caánboó teonitdihbut í cáo judhni déepdih át jeémát túutup tají.* ¹⁴ Pánihna, biíc yoobó jwí Maáh Jesucristo jwiít ãih doonádih naóhnitdih jwí bohénitdih át en dawát túutup tají.* ¹⁵ Páant ã wutchah yuhna, weémboó yeebdíh wápí uábhcap jí. Buubut páant niíj daácna yuhna, “Weemdíh ñi teo wáacá”, niijná wá chajcan caá. Weém nuugáp wunna yuhna, wáta uábhcan tagaá. Wá uábúchah joinít, ñi wáhuchah, “Weém jíib wihcanni Jesúih túini doonádih wápí bohéna caá”, wáta jéih niijcán tagaá.

¹⁶ “Jesúih túini doonádih wá bohéát jíib, Dios ã enechah, weém chah túini caá”, wápí niíj jenah joicán caá. Obohjeéhtih, Dios weemdíh ã bohéát tútatdih chajcan, tubit wáta jígah tagaá.* ¹⁷ Wá náahat pahjeh ãih doonádih wá bohéna, wá bohénitboó weemdíh í jíib chajat pínahdih wáta bid tagaá. Obohjeéhtih, wá bohéíhichah, wá bohéíhcah yuhna, biíc yoobó ãih doonádih weemdíh bohéát caá náahap. Í wutchah joinít, ãih túini doonádih wápí bohéna caá. Pánih jepahnit, weemdíh ã

---

* **9:13** Dt 18.1   * **9:14** Mt 10.10; Lc 10.7   * **9:16** Jer 20.9; Am 3.8

wāhni tewatjeh ã jumchah, wā bohéát jíib wāpí bidcan caá. ¹⁸ Pánihna, jíib bidcanjeh bohéna, bádí wā wēina caá. Yeebdíh bohénitdih en dawát ã náahachah yuhna, weémboó wāpí uáhcan caá.

¹⁹ Páant wā bohénachah, cäacwā jíib wāhcan, weemdíh ï jéih wutcan caá. Bita ï weñat pínahdih chājcan, Dios ded pah ã bohéát tātat pahjeh wāpí bohéna caá. Obohjeéhtih, pánih chājna yuhna, bita ded pah ï jumatdih ennit, biíc yoobó wāpí jumna caá, weemdíh wēi ennit, tāini doonádih wā naáwáchah joinít, ï jepahat pínah niijná. ²⁰ Pánih chājna, wā uudwā panihnitá, bita judíowādih Jesúih doonádih bohénit, ded pah ï chājat biíc yoobó weembát wāpí chājna caá, wā naáwáchah wēi joinít, Jesúsdih ï jepahat pínah niijná. “Nihat jwiít judíowā jwī nuowā ï wutatdih wā jepahcah yuhna, Dios weemdíh ã tái enna caá”, wā niij jéihna yuhna, queétdih bohénit, jwī nuowā ï wutatdih wāpí jepahna caá. ²¹ Bita judíowā nihcannit Moisés ã wutatjidih jéihcannitdih bohéna, ded pah ï jumat pah biíc yoobó wāpí jumna caá, wā bohénachah wēi joinít, ï jepahat pínah niijná. Pánih jumna yuhna, Dios ã wutatdih wāpí yap yohcan caá. Ded pah Jesucristo weemdíh ã wutuchah, caandíhbüt wāpí jepahna caá. ²² Jáap jéihnitboodíh bohéna, “Weém Jesúsdih chah jéihni caá”, wāpí niijcán caá. Queétboó tái beh joi jwáhcan, “Nin pah chājnít, wāta yéej chāj tagaaá”, niij jenah joinít, ï chājcatdih weembát wāpí chājcan caá, queétdih teo wáacat tāut niijná. Pánihna, nihat ï jumat biíc yoobó wāpí jumna caá, wā bohéádih ï tái jepahachah, Dios queétdih ã tái ubat pínah niijná. ²³ Jesúih tāini doonádih nihat cäacwā ï joyát pínah niijná, páant

wāpī chājna caá. Pánih chājna, queét ī jepahachah, Dios pebhboó jumna, jwiít biícdih jwī tái wēibipna caá.

24 Dios pebhboó juibínit, chah táiini ã wāhat pínahdih bidnit, nin baáckoó jum jwāhna, ded pah ã wātatdih ñi tái jepahaá. Nin pah ã jumna caá: Cāacwā ñáonit, nihat ī ñawachah yuhna, chah wēpép ñáonidihjeh wēinit, táiñidih īpī wēhna caá. Pánihna, chah wēpép ñáoni dée jwiítbut Dios ã wātatdih tái chājnit, ã pebhboó jwī juibínachah, jwiítdih wēinit, táiñidih ã wāhbipna caá. Pánih wēpép ñáoni dée, Dios ã weñat pínahdih tái chājat caá náahap. **25** Nin pahbut ã jumna caá: Ñáonitboó ñih bácahdih īpī wēpana caá. Pánih wēpana, ñih bácahdih yéejaat pínahdih īpī chājcan caá. Cāacwā queétdih wēinit, náojih péeb waoni júdudih ë wāhatdih īpī bidna caá. Obohjeéhtih, pánih wāhni júdu waícanjeh ãpī wānah bejna caá. Pánihat dée jwiítboó jwīlh caolihdih yéejaíhcan, Diosdih wābhni, ã naáwátdihbut jwīpī jenah joiná caá. Pánih chājnit, ã pebhboó jwī juibínachah, táiñidih jwiítdih ã wāhbipna caá. Caán ã wāhni pínahboó ã bħħdcán niít. **26** Weémboó yoobópdihjeh ñáoni dée, Dios ã weñat pínahdihjeh chājat tħut nijjná, caandih wāpī tái jenah joiná caá. Míic mao tíohnit yoobópdih ë mao chħuájt pah, weembát Jesúš ã wātatdih tái chājat tħut nijjná, Diosdih wā tái jenah joiná caá. **27** Ñáonit, míic mao tíohnit ñih bácahdih yéejacat tħut nijjná, ë náahatdihjeh īpī chājcan caá. Páant ë chājat pah, weembát wħiħ caolihdih yéejacat tħut nijjná, wā náahatdih chājcan, Dios ã weñat pínahdihjeh wāpī chājna caá. Pánih chājnit, Dios

pebhboó wā̄ j̄ibínachah, “Bitadih ma bohénachah yuhna, dedé jíib wā̄hat pínah meemdíh ã wihsan caá”, weemdíh ã niijcán niít.

10

Egipto baácmant j̄óhnit ded pah īyapatji

1-2 Dios pebhboó j̄ibínit, jwiítdih wēinit, táinidih ã wā̄hat pínahdih jwiít nihat jwī bidna caá. Pánih bidnit, jwiít judíowā jwī n̄owā Egipto baácmant j̄óhna, ded pah ī yapatjidih jwiítdih túi náhniat caá náahap. Queét nihat Moisésjeéh ī bejehah, Diosboó queétdih wapna, mah pōh panihnjih ãt waáwáp wut jī.* **Muj Mac D̄unidih jōpanit**, queét nihat Moisésjeéh Dios ãt ch̄uh bejat túutup wut jī.* Pánih jumna, Moisésdih ït túi péenap wut jī. **3 Tútchi wihsapboó jumnit**, Dios ã wā̄hni jeémátdih nihat ïpī jeémép wut jī.* **4 Muj wihsah**, mah ã bac j̄uwát pínah niijná, Dios Moisésdih bádí jee dáhdih ãt mawat túutup wut jī. Páant ã chājachah, ã wā̄hni mahdih queét nihat ït babhbap wut jī. Jee dáhmant ë babhni mah ã bac j̄uwát dée, Jesucristobut Táini Espíritudih ãt wāhup wut jī. ë jéih encah yuhna, Jesús ījeéh ã jib bejehah, ã wāhni Táini Espíritu queétdih ãt teo wáacap wut jī.* **5 Obohjeéhtih**, queétdih Dios bádí ã teo wáacachah yuhna, biquínajeh caandih ït jepahap wut jī. Bita dawá caandih jepahcannitdih wēi encan, Dios queétdih ãt peéh chājap wut jī. Pánihna, nihat

* **10:1-2** Ex 13.21-22   * **10:1-2** Ex 14.22-29   * **10:3** Ex 16.35

* **10:4** Ex 17.6; Nm 20.11

Egipto baácmant jãóhnit, tátchi wihcpoó jib bejna, páantjeh ñt wñt beedép wñt jí.*

⁶ Páant queét nihat ñ yapatdih náhnina, biíc yoobó yeejép ñ chãjat pah jwí chãjca boj jíh.* ⁷ Dios ã daacát tåutni tólih, Éxodo ñ niijnidih, nin pah ãt niij daacát tåutup tají: “Queét cääcwã ñ pãpnidih wëinit, biícdih wëi jeémp babh máihna ñt chãjap wñt jí”, ãt niijíp tají.* Páant ñ yéej chãjat pah, jwiítdih chãjcat caá náahap. ⁸ Biíh láa biquína yaádh metnit, ií náah ñt chãjap wñt jí. Páant ñ ií náah chãjat peéh biíc yeó jáapdihjeh veintitrés mil queétdih Dios ãt mawap wñt jí.* Páant ñ chãjat pah, jwiítdih chãjcat caá náahap. ⁹ Biíh láa, biquína nin pah Moisésdih ñt niij jüihñup wñt jí: “¿Dépanih tibeé jwiítdih Egipto baácmant ma ñb jãóh? Nin tátchi wihcpoó jwí yabh jibna caá. Dios jwiítdih ã téi en daocán caá”, ñt niijíp wñt jí. Páant niijnít, Diosdih tac bñugána, caandih ñt iíjanap wñt jí. Páant ñ yéejat peéh, Dios maiwãdih ãt wahap wñt jí, queétdih ñ chãác mawat pínah niijná.* Páant ñ yapatdih jenah joinít, ñ chãjat pah jwiítdih chãjcat caá náahap. ¹⁰ Biíh láa, biquína nin pah ñt míic niijíp wñt jí: “¿Dépanih tigaá Dios Moiséswãdihjeh jwí maáta ãt chãj? Jwiít nihat biíc yoobó tåinit jwí jumna caá”, míic niijnít, Diosdih ñt jüihñup wñt jí. Páant ñ jüihñat peéh mawat pínah niijná, Dios ãih ángeldih ãt wahap wñt jí.* Páant ñ chãjat pah, jwiítdih chãjcat caá náahap.

¹¹ Páant queét ñ yapatji jwiít péeni yeó jáapna jumnitdih ã jéihyana caá. Ñ yapatjidih Moisés

---

* **10:5** Nm 14.29-30   * **10:6** Nm 11.4   * **10:7** Ex 32.6   * **10:8**
Nm 25.1-18   * **10:9** Nm 21.5-6   * **10:10** Nm 16.41-49

ã daacátjidih ennit, tui jenah joinít, biíc yoobó jwiítdih chājcat caá náahap. ¹² “Weémboó Jesúsdih wā chah tui jenah joiná caá. Dedé yéej chājat jenah joyát weemdih ã jūuwáchah yuhna, wā tui jéih yap yohna caá”, niij jenah joiná, ñi tui chāja chaáh. Páant niij jenah joiná yuhna, jon jātih moón ï chājat pah, ñi jwáub yéej chājmi nacaá. ¹³ Jwiít nihat biquí láana yeejép chājat jwī jenah joiná caá. Páant jwī yéej chājíhichah yuhna, jwī yéej chājcat pínah niijná, Dios jwiítdih ãpí teo wáacna caá. Pánih teo wáacna, namá déedih jwiítdih ãpí júutna caá, jwī yap yohat pínah niijná. Pánihna, ded pah jwī bujjácatdih jéihnit, chah yeejépdih jāhnit, jwiítdih ãpí teo wáacna caá.

Pāpnidih wēicat

¹⁴ Wā chéenwā, nindih ñi tui joyoó: Bita “Jwīih dios, jwiítdih teo wáacni caá”, ï niij pāpnidih ï weñepboó bejcanjeh, queét ï chājat biíc yoobó yeebbút ñi chājca bojoó. ¹⁵ Yeéb tui jéihnit jumna, ded pah ñi chājat pínahdih jéihyat tui niijná, nin wā naawátdih yeebjéh ñi tui jenah joyoó: ¹⁶ Míic wáac juiinit, Jesúih meép panihni iguih macdih babhnit, ãih bácah panihni pandihbut biícdih jwī jeémátdih bainí yeebdih wā naóhbpna caá. Pánih babh, jeémpna, ã wan wāhatdih jenah joinít, “Túina caá”, jwípí niijná caá. “Jwiítdih wan wāhna, jwiít ãjeéh tui biícdih jwī jumchah, ã wēpat jwiítdihbut ã wāhna caá”, jwī niij jéihna caá.* ¹⁷ “Jwī jeémpni pan biíc dahjeh ã jumat pah, jwiít nihat biícdih

---

* **10:16** Mt 26.26-28; Mr 14.22-24; Lc 22.19-20

biíc bácah dée jwī jumna caá”, niíj jéihnit, caán pan dahdih biícdih jwípí jeémpna caá.

18 Jwiít judiówā ded pah jwī chājatdih ñi jenah joyoó: Dioíh muuná bejnit, nuñépdih mao cáo wāhnit, Diosdih jwípí wēina caá. Caandih jwī wāhat tāttimah, caán déepdih jeémpna, Diosjih biícwā jwī jumna caá. Bitabut pāpnidih ī wāhnijidih jeémpna, queétbut caanjih biícwā ī jumna caá.*

19 Páant niijnít, “Jwīih dios caá”, niíj pāpni, caandih ī wāhnibut “Dedé wēpat ã jumna caá”, wā niijcán caá. **20** Obohjeéhtih, dedé wēpat ã wihcáh yāhna, bita caandih jeémátdih wāhna, Diosdih jenah joicánjeh, nemépwāboodíjhéh jenah joinít, ī wāhna caá. Pánih wāh péanit, jwāub jeémpna, nemépwā biícdih ī jumna caá. Yeébboodíh nemépwā biícdih ñi jumatdih wā náah yaccan caá.* **21** Nemépwā biícdih jumna, Dios biícdih ñi jéih jumcan caá. Dios biícdih tāi jumat tāut niijná, nemépwā biícdih jumcat caá náahap. Pánihna, nemépwādih ī wāhni jeémátdih ñi jeémpca bojoó. Caandih wāhni babhbatdihbut ñi babhca bojoó. Jesucristo ã wān wāhatdih jenah joinít, caán biícdih jumat tāut niijná, ãih meép panikhni iguúh macdih babhna, ãih bácah panikhni pan dahdih jeémát caá náahap.* **22** Pāpnidih wāhniji jeémátdih, Jesús ã wānatdih jenah joiní jeémátdihbut jeémpna, jwī Maáhdih ñi ííjana caá.

¿Yeébboó Diosdih chah wēpnit niít ñi jumap? ¿Ñi yéejat ã peéh chājatdih ñi jéih jweimí naniít? Nihcan caá. Pánihna, ã íijatdih úumnit, nemépwādih ī wāhnijidih ñi jeémp, babhca bojoó.*

---

* **10:18** Lv 7.6 * **10:20** Dt 32.17 * **10:21** 2Co 6.15-16 * **10:22**
Ex 20.5; Dt 32.21

Bitadih oinit, teo wáacat

²³ Biquína yeéb nin pah ñi niij jenah joiná caá: “Jesucristodih jepahni jumna, ‘Ma chājca bojoó’, niiját weemdih ã wihsan caá. Weemdih yéej chājatjeh ã náahcan caá”, ñi niij jenah joiná caá. Obohjeéhtih, biíh jwī chājachah, táini jumna yuhna, jwiítdihjeh, bitadihbüt ã teo wáaccan caá.*
²⁴ Pánihna, jwī weñat pínahdihjeh chājcan, bitadih jwī teo wáacat pínahdih chājat caá náahap.

²⁵ Déepdih jíib chājatboó jíib chājadih bejna, “¿Pápnidih ï wāhni niít? ¿Wā jeéméchah, ã túimi niít?” niij uábh joicánjeh, jíib chājnit, ñi jeémé.
²⁶ Jwī íip Dios nihatdih ã chājni, nihat ãih caá. Dedé jwī jeémát pínahdihbüt chājnit, jwiítdih ã wāhna caá. Pánihna, ã wāhnidih jwī jeéméchah, ã túina caá.*

²⁷ Jesúsdih jéihcanni yeebdih ã nāmah jeéméchah, bejnit, dedé ã wāhchah, “¿Nin pápnidih ï wāhni niít?” niij uábh joicánjeh, ñi jeémé. ²⁸ Obohjeéhtih, Jesúsdih jáap jéihnbüt jumna, “Nin déep pápnidih ï wāhni caá”, yeebdih ã niijíchah joinít, caandih ñi jeémpca bojoó. ²⁹ “Wā jeéméchah, ã túina caá”, niij jéihna yuhna, jeémpnit, jwī Maáhdih jáap jéihnboodih yeéb ñita yéaja tagaá. Obohjeéhtih, “Ñi jeémpca bojoó”, wā niijíchah joinít, nin pah weemdih ñita niij uábh joi tágaa. “Caandih wā jeéméchah ã túyatdih jéihna yuhna, ¿Dépanihna jáap jéihni ã jenah joyát pah weemdih chājat náah?* ³⁰ Dedédih jeémpnit, ‘Ma wāhat túina caá, Paá’, wāpī niijná caá. Páant wā niijíchah

---

* **10:23** 1Co 6.12   * **10:26** Sal 24.1; 50.12; 89.11   * **10:29** 1Co 8.7-12

yuhna, ¿Dépanihna, ‘Caandíh jeémpnit, ma yéej chājna caá’, weemdíh ma niíj?” ñita niij tágaá.

31 Páant niíj naóhna, nin pah niijná caá wā chājap: Jwiít Jesúíhwādih túi chājat caá náahap, bita jwiítdih ennit, queétbüt Diosdih ī weñat pínah niijná. Pánihna, jeémp, babh, dedédih chājna, bita Diosdih ī wēi naáwát pínah niijná, túi chājat caá náahap. **32** Judíowā, judíowā nihcannit, Jesúíhwādihbut yeejép ñi chāj júutca bojoó.

33 Weémboó dedé wā chājíhna, nihat cāacwā ī túi jumatdih jenah joinít, wāpī chājna caá. Pánihna, Jesúsdih ī jepahachah, Dios queétdih ã túi ubat pínahdih bádí náah yacna, wā túi jumat pínahdih jenah joicánjeh, bita ī túi jumat pínahdih wāpī jenah joiná caá.

11

1 Weém Jesucristo ded pah ã chājatjidih jenah joinít, biíc yoobó wāpī chājna caá. Páant wā chājat pah, yeebbút ded pah wā chājatdih ennit, biíc yoobó ñi chājaá.*

Míic wáacnit, ded pah ī chājat pínah

2 Ded pah wā chājatjidih náhninit, yeéb biíc yoobó ñi túi chājna caá. Jesúíh doonádih jwī bohénachah joinít, páantjeh ñi túi jepahna caá. Páant ñi chājachah, yeebdíh wā wēina caá.* **3** Buu biíhdih wā naóhbipna caá, yeéb Jesúíhwā míic wáacnit, ded pah ñi chājatdih ñi túi jéihyat pínah niijná. Nindih ñi náhninaá: Jwī íip Dios Jesucristo ã maáh caá. Jesús neoná ë maáh caá. Neoná ë weha mána yaádh

---

* **11:1** 1Co 4.16; Fil 3.17 * **11:2** 2Ts 2.15

ĩ maáh caá. **4** Ñíh baácdih moón biíhdih jepahat júutna, ñíh waojíh yégueh chóojíh ñipí cáagna caá. Pánihna, Jesúlh neonáboó uúbhniit, Dios naáwátdih naóh yapanitbat jih cáagna, “Biíh caá wā maáh. Jesús nihcan caá”, niját júutat dée chājnít, jwí Maáh Jesucristodih yeejép ĩ chājna caá. **5** Yaádhboó uúbhna, Dios naáwátdih naóh yapanit, jih cáagcan, “Wājeéh bóodih wā jepahcan niít”, niját júutat dée chājnít, ĩ weha mánadih yeejép ĩ chājna caá. Mi áa nihcannijeéh yeejép chājnít wili, nihat miíh waó yoóc boj yohnih dée mi jumna caá. **6** Yaádhboó ñih waojíh yégueh chóojíh cáaguíhcan, waó yoóc boj beedánih ĩ jumna naáh. Obohjeéhtih, boj beedáátdih tíicnit, ĩ jih cáaga naáh. **7** Diosdih uúbhna, neonáboó Dios á nihat panihni jumna, ñih wao dáhjih cáagcat caá náahap. Páant ĩ cáagcan, “Diosjeh caá wā maáh. Caánboó chah túini caá”, ĩ niját júutna caá. Yaádhboó cáagnít, “Wājeéh bóo túini caá. Caandih wā wēi jepahna caá”, ĩ niját júutna caá.* **8** Dios cāacwādih jwíih chājna, newédih át jwíih chājap wut jí. Túttimah áih páwájíh yaddih át chājap wut jí. **9** Newédih chājnít, yaddih teo wáacni pínah nihcan wut jí. Obohjeéhtih, yadbootdih newédih teo wáacnih pínah át chājap wut jí. Páant tigaá neoná maáh panihnit ĩ jumna caá.* **10** Yaádhdih wao dáh jih cáagat caá náahap, ĩ weha mánadih ĩ jepahat júutat túut nijiná, Dioíh ángelwā ĩ wēi enat pínah bat nijiná. **11** Obohjeéhtih, neoná ĩ weha mána yaádh ĩ maáh ĩ jumchah yuhna, Jesúlh wā jumna, Dios queét chénat pahdih biíc yoobó á enna caá. Pánihna, queétdih miic teo wáacat caá náahap.

* **11:7** Gn 1.26-27 * **11:9** Gn 2.18-23

12 Dios newédih jwíih chājna, ãih páwájih yaddih ãt chājap wut jī. Buu yaádh caá neoná pínahdih ī weh jumna caá. Obohjeéhtih, Dios caá nihatdih ã chājap.

13 Míic wáacnit, ded pah ñi jumat pínahdih tái jéhyat túut niijná, yeebjéh ñi jenah joyoó. Ñih táchinadih moón bitadih ī jepahat júutíhna, ñih waojih yégueh chóojih īpí cáagna caá. Pánihna, yaádhboó Diosdih uábhni, ī weha mánadih ī jepahat júutna, queétdih waojih cáagat caá náahap. **14** Ñi cätíh newé waó yoóc maátni ã dawachah ennit, “¿Caánboó yad wili pah waó yoóc dñoná, ã tíccan niít?” ñipí niij jenah joiná caá. **15** Obohjeéhtih, yadboó waó yoóc maátni mi dawachah ennit, “Miíh waó yoóc maátni dñoná, mi tái jígohma caá”, ñipí niij jenah joiná caá. Pánihna, miíh waó yoóc maátni dñonít, mijéeh bóodih jepahat júutna caá mi chājap. **16** Páant wā naáwátdih ded biíhboó mácah ã naáwíhichah, nin pahjeh wā jepahna caá: Nihat jwiít yeebdih bohént wā naáwátdih biíc yoobó jwípí bohéna caá. Nihat nin baácnadih moón Dioíhwábat Diosdih wéinit, biíc yoobó īpí chājna caá.

Jesús ã wutni jeémátdih ī tái chājcat

17 Jesús ã wutni jeémátdih buu bainí wā naóhbipna caá. Míic wáacnit, Jesús ã wutni jeémátdih ded pah ñi jeémát doonádih joinít, yeebdih wā wéican caá. Jesús ã naáwátdih biíc yoobó chājcan, caandih ñi chah jenah joyát pínahdih míic teo wáaccanjeh, ñi míic yéejana caá. **18** Pánih míic wáacnit, Jesús ã wunatdih náhninit, biícdih jeémát túut niijná yuhna, ¿Dépanihna, biícdih

ñi jeémpcan? Biquína dawá bií dée bíbohnit moh yéejnit biícdih ñi jeémíhcan caá. Bitaboó ñi chéenwā biíc yoobó jenah joinítjeh biícdih ñi jeémpna caá. Obohjeéhtih, biquína bitajeéh ñipí tui jeémpna caá. Pánih nihat biícdih jeémpcan, ded pah Jesús ã bohéátdih ñi chäjcan caá. ¹⁹ Obohjeéhtih, pánih jumna, det Jesúsdih tui jepahnitdih, det Jesúsdih tui jepahcannitdihbat ñi jéihna caá. Páant ñi chäjcan, ñita jéihcan tagaá. ²⁰⁻²¹ Ni jeéméchah, bitadih pâicanjeh, ñi ub júóhni jeémátdih ñipí jeémpna caá. Páant ñi jeéméchah, biquína moh yéejnitboó bainí jeémátdihjeh bíbohnit, tui jeémp chüáhcan, nüugáp ñi wüenna caá. Bitaboó bádí iguíh macdih ub júóhni, bitadih wühcanjeh, ñi babh máihna caá. Pánih chäjna, “Jesús ã wütni jeémátdih jeémpna caá jwí chäjap”, nijjná yuhna, yoobópdih ñi nijjcán caá. Æ wütni jeémát ã jumuchah, nihat ñi ub júóhni jeémátdih päähnit, biícdih ñita wëi jeémp tagaá. Pánih jeémpna, tui biícdih ãih bácah pah ñita jum taga. ²² ¡Ni jenah joyoó buca! ¿Dépanihna tabit nüugáp tacobuchah yuhna, ñíih muáboojéh jum jwuhna, ñi jeémpcan? ¿Dépanihna bita Jesúíhwā páant yeejép ñi chäj? ¿Dépanihna Jesúíhwā moh yéejnitdih jígah encanjeh ñi tíca? ¿Ded pah wä nijjbí? ¿Páant ñi chäjachah, yeebdíh wä wëimi naniít? Nihcan caá. Wä wëican niít.

Jesús ã wütni jeémát ded pah ã jumat

²³ Jesucristojeh nin pah weemdíh ã jéihyanap jí, ã wün wühatdih náhninit, ded pah pandih jeémp, iguíh macdih babhnit, jwí tui jeémát pínah nijjná: Caandíh eníhcannit ñi teoni pínah chei Jesús ã bohénitdih át nümah jeémép wü jí. Pánih jeémpnit,

jwī Maáh Jesús pan júdahdih ubnit, ²⁴ “**Nindih ma wāhat túina caá, Paá**”, niíj péanit, ã bohénitdih ãt õi wühp wü t jí. Pánih õi wühnit, nin pah ãt niijíp wü t jí: “**Nin pan wíih bácah panihni caá. Yeéb ñi yéejat jíib wā wan wāhbipna caá. Pánihna, nindih jeémpnit, wā wan wāhatdih ñi náhninaá**”, ãt niijíp wü t jí. ²⁵ Pánih jeémp péanit, Jesús pamapdihbut ub, ubhbit, nin pah queétdih ãt niijíp wü t jí: “**Nin iguíh mac wíih meép panihni caá. Wan wāhnit, jáap namá dée wā chājbipna caá, Diosjeéh ñi tájumat pínah niijná. Wā wan wāhatdih ñi tájumat pínah niijná. Pánihna, iguíh macdih babhbit, weemdih ñi náhninaá**”, Jesús ã bohénitdih ãt niijíp wü t jí.* ²⁶ Pánih pandih jeémp, iguíh macdih babhbat jumat pah “**Jesús weemdih ã wan wāhatdih wā tájumat pínah joiná caá**”, niiját jumtna caá jwī chājap. Pánihna, Jesús ã jwáub dei júwát pínah jātih páantjeh jwiít áihwādih pandih jeémpnit, iguíh macdih babhbat caá náahap.

Jesús ã wátni jeémátdih ded pah í jeémát pínah

²⁷ Jesucristo ã wan wāhatdih tájumat pínah joinít, bita Jesúíhwādih oinit, pandih jeémp, iguíh macdih babhbat caá náahap. Ded jenah joicánjeh jeémpnit, babhna, Jesúíh bácahdih áih meépdihbut “**Dedé pínah nihcan caá**”, niijnít, caandih búdí ã yéej chājna caá. ²⁸ Ded ã jeémát pínah jātih, ã yéej chājatdih jenah joyát caá náahap. Pánih jenah joinít, ã yéejatdih Diosdih naóh péanit, ã jeémé naáh. ²⁹ Jeémpnit, nin

---

* **11:25** Ex 24.6-8; Jer 31.31-34; Mt 26.27-28

pah jenah joyát caá náahap: “Nin pan Jesúih bácah panihni, nin iguíh mac ãih meép panihnidih enna, wā yéejat jíib weemdih ã wūn wühatdih wā náhnina caá”, niíj jenah joí, jeémpnit, ã babhba naáh. Páant niíj jenah joicán, dedé yéejatdih naóhcan, ã jeéméchah, Diosboó caandih ã peéh chājbipna caá.

³⁰ Jesúis ã wütni jeémátdih túi jenah joicánjeh ñi jeémát jíib, dawá tübáp chājhñit, bitabut ït wünah bejep wü tji. ³¹ Obohjeéhtih, yeebjéh ded pah ñi yéejatdih jenah joinít naáwáchah, Diosboó yeebdih ãta peéh chājcan tagaá. ³² Pánihna, Dios buu yeebdih peéh chājnit, bohéna caá ã chājap, túttimah iiguípna ñi bejcat pínah niijná.*

³³ Wā uuwdwā panihnitá, Jesúis ã wütni jeémátdih jeémát túut niijná, míic wáacnit, nihatdih pãinit, biícdih ñi túi jeémé. ³⁴ Nuugáp t̄abanitboó ïih muúboó jum jwuhna, ï jeémp wud jum naáh. Pánihna, túinijeh ñi jeémé, Dios yeebdih ã peéh chājcat pínah niijná.

Ñi pebhna juibínit, biíh ñi uábh joí daacátjidih wā jepahbipna caá.

12

Táini Espíritu ã jéihyaat

¹ Buu Táini Espíritu ã jéihyaatnadih ñi uábh joyátdih wā jepahbipna caá, ñi túi jéihyat pínah niijná. ² Nindih ñi náhninaá: Yeéb Jesucristodih ñi jepahat pínah jâtih, nemépwā ï maáh ñi nuowâdih yeenit, ã jéih jepahcah yuhna, yeéb Corinto tâtchidih moondih pãpnitdih ãt uábat túutap tají. ³ Ded Táini Espíritu ã wëpatjih naóhni, ded

---

* ^{11:32} Dt 8.5; He 12.5-11

nemépwā ī wēpatjīh naóhnidihbūt ñi jéihyat pínah niijná, nin pah wā niíj daácna caá: “Táini Espíritu ā wēpatjīh naóhnit, ‘Jesucristo yeejép caá’, ī niijcán niít. Obohjeeéhtih, nemépwāboó ī wēpatjīh naóhnit, ‘Jesucristo Dios wāh, jwī Maáh caá’, ī jéih niijcán niít”, wā niijná caá.

⁴ Táini Espírituboó jwiít Jesúíhwādih teo wáacna, mácah jéihyatnadih āpī wāhna caá. Obohjeeéhtih, jéihyatna mácah ā jumuchah yuhna, caán Táini Espíritujeh páant āpī teo wáacna caá. ⁵ Ded pah bitadih jwī teo wáaquíhichah, mácah ā jumuchah yuhna, jwī Maáh Jesúsjeh jwiít nihatdih ā teo wáacat túutna caá. ⁶ Bitadih mácah jwī teo wáacachah yuhna, Dios ā wēpatjīhjeh jwiít nihat jwī jéih teo wáacna caá. ⁷ Jwiít nihat Jesúíhwādih Táini Espíritu ā wēpatjīh āpī teo wáacna caá, jwiítbut bita āihwādih jwī teo wáacat pínah niijná. ⁸ Biquína ā wēpatjīh, “Nin pah meemdih chājat caá náahap”, ī niíj jéih naóh yapana caá. Bita ā wēpatjīh ded pah yapatdih, ded pah yapat pínahdihbūt ī tái jéih naóh yapana caá. ⁹ Bita ā wēpatjīh, Diosdih chah jenah joinít, biíhdih ī jéih teo wáacna caá. Bitabut wānnitdih teo jāhanit, ī jéih booana caá. ¹⁰ Bitabut cāacwā ī jéih chājca naáhdih ī chājna caá. Bita Dios ā naáwáchah, ī jéih naóh yapana caá. Bita ded Táini Espíritu jumnidih, ded nemép jumnidihbūt ī beh enna caá. Bitabut ā wēpatjīh mácah wéheatjīh ī jéih naóhna caá. Bita mácah wéheatjīh ī naáwáchah joinít, ī jéih naóh yapana caá. ¹¹ Pánihna, nihat mácah ā jumuchah yuhna, Táini Espíritujeh ā weñat pínahdih chājnit, queét nihatdih āpī teo wáacna

caá.*

Jesúíhwā biíc bácah pah jwījmat

¹² Jwīih bácah biícjeh ã jumchah yuhna, téihana jum, quíib dahna jum, jítchana jum, moli chónabat ã jumna caá. Obohjeéhtih, dawá ã jumchah yuhna, nihat jwīih bácahdih jumnijeh caá. Pánihat pah, jwiít Jesúíhwā dawá jumna yuhna, jwiít nihat biícdih ãih bácah dée jwī jumna caá.* ¹³ Biquína judíowā, bita judíowā nihcannitbat jum, biquína teo wéhni, bita teo wéhcannitbat jwī jumna caá. Obohjeéhtih, jwiít nihat mácah jwī jumchah yuhna, jwiítdih teo wáacni Táini Espíritu biícjeh jumna, jwiítdih waadnít, jwiít nihatdih biíc bácah pah ãt chajap taga.

¹⁴ Jwīih bácahdih jumni biícjeh nihcan, dawá ã jumna caá. ¹⁵ Jwīih jítcha wéheni nihna, “Caán téihya chah táini caá. Weémboó téihya nihcan, nin bácahdih jumni pínah nihcan caá”, ã niijichah yuhna, bácahdih jumni páantjeh ãta jum tagaá. ¹⁶ Jwīih molítboó “Weém quíib dah nihcan, nin bácahdih jumni pínah nihcan caá”, ã niijichah yuhna, bácahdih jumni páantjeh ãta jum tagaá. ¹⁷ Obohjeéhtih, jwīih bácahdih quíib dahjeh jumna, molít wihsah, ¿ded pah tigaá jwíta jéih joí? Molítjeh jumna, wéác íit wihsah, ¿ded pah tigaá jwíta jéih joi? ¹⁸ Pánihna, nihat bácah jumnidih jwī náahna caá. Diosboó táí jéihni jwiítdih chajni ded pah ã náahatdih nihat jwīih bácahdih jumni pínahdih ãt chajip taga, jwī táí jummat pínah niijná. ¹⁹ Jwīih bácahdih quíib dahjeh, jítchajeh, téihyajeh

---

* **12:11** Ro 12.6-8   * **12:12** Ro 12.4-5; Ef 4.14-16

ã jumuchah, jwīta jéih jumucan tagaá. ²⁰ Pánihna, dawá bácahdih jumni ã jumuchah yuhna, biíc bácahjeh ã jumuna caá.

²¹ Jwīih quíib dahboó “Weém nihat jéihni caá. Dedé weemdih judhcan caá. Pánih jumuna, caán téihya ã teo wáacat pínahdih wā náahcan caá”, ã nijíchah yuhna, ã teo wáacat ã náahna caá. Jwīih wao dáhboó “Dedé weemdih judhcan caá. Pánih jumuna, caán jítchadih wā náahcan caá”, ã nijíchah yuhna, caandih ã náahna caá. ²² “Wīih bácahdih jumni tái wēpcanni caá”, jwī niíj jenah joiníboó chah ã náahna caá. ²³ “Tái jígohcanni caá”, jwī niíj jenah joiná, táiini yéguehdih jwīpī duoná caá, tái jígohat túut nijiná. Tíicnit, jwīpī jāhna caá, bita ï encat pínah nijiná. ²⁴ “Bita ï enechah, dedé pínah nihcan caá”, jwī niíj jenah joinídih jwīpī jāhcan caá. “Wēpcanni caá. Tái jígohcanni caá. Tíic náah jumni caá”, jwī niíj jenah joinídih chah jwīpī tái en daoná caá. Páant tigaá Dios ãt chājap taga, ²⁵ míic jāihñat dée wihcanjeh, nihat ã tái míic teo wáacat pínah nijiná. ²⁶ Pánihna, jwīih quíib dah tubna, nihat bácah ã tubana caá. Quíib tubat ã yayáchah, nihat jwīih bácah ã tuina caá.

²⁷ Yeéb nihat Corinto tútchidih moón Jesúhwā ãih bácah dée ñi jumuna caá. Pánihna, jwīih bácahdih jumni nihat ã chājat pínah mácah ã jumat pah, yeebbút Jesúh bácahdih jumnit dée, ñi chājat pínahbút mácah ã jumuna caá. ²⁸ Nihat Jesúhwā biícdih jumnit, Táiini Espíritu ã wēpatjih mácah jéihyatnadih Dios ãt wāhūp taga. Dios ã jwīih ñíonitboó Jesús ã naáwát tútnit ï jumuna caá. Táttimah, Dios naáwátdih naóh yapanit ï

jumna caá. Túttimah, ã naáwátdih bohémit ï jumna caá. Táini Espíritu ã wěpatjih cääcwä ï jéih chäjca naáhdih biquína ï chäjna caá. Biquínaboo wünnitdih teo jähä uúbhniit, ã wěpatjih ï jéih booana caá. Bitaboó, bitadih jígah ennit, ípí teo wáacna caá. Bitaboó, cääcwädih táí waóhnit pínah ï jumna caá. Bitaboó, ã wěpatjih, mácah wéheatjih ï naóhna caá.* ²⁹ Yeéb nihat Jesús ã naáwát tóutnit nihcan caá. Nihat Dios naáwátdih naóh yapanit pínah, nihat ã naáwátdih bohémit pínah, nihat wěp chäjnit pínahbut nihcan caá. ³⁰ Nihat booanit pínah, nihat mácah wéheatdih naóhnit pínah, nihat mácah wéheatdih jwáub tóut nuúm naóh yapanit pínahbut nihcan caá. ³¹ Jwiít biquínadih nihat jéihyatna ã wiçcan caá. Diosjeh caá ãih cääcwädih ã jéihiana caá. Chah táini jéihyat pínahdih bidna, jwiít nihatdih caandih bádí uúbát caá náahap. Obohjeéhtih, bitadih jwí oyat pínah caá chah náahap. Pánih oina, Táini Espíritu ã wěpatjih bitadih jwí táí teo wáacbipna caá. Jwí oican, Táini Espíritu jwiítdih ã teo wáacachah yuhna, bitadih jwí táí teo wáaccan niít.

13

Oyat

¹ Táini Espíritu ã wěpatjih mácah wéheatjih wéhenit, bita ï wéheat, ángelwä ï wéheatjih wéhena yuhna, bitadih jwí oicah, dedé pínah nihcan caá. Yeej yáaatjeh caá. ² Táini Espíritu ã wěpatjih Dios ã naáwáchah, jwí jéih naóh yapana yuhna, bitadih jwí oicah, dedé pínah nihcan caá. Ded pah Dios

---

* ^{12:28} Ef 4.11

ã j̄amatdih, ã chājat pínahdihbüt t̄ái jéihna ȳuhna, bitadih jw̄í oicah, dedé pínah nihcan caá. Jwiít cāacwā jw̄í jéih chājca naáhdih Dios ã wēpatj̄ih jw̄í jéih chājat pínahdih t̄ái jenah joiná ȳuhna, bitadih jw̄í oicah, Dios ã enechah, dedé pínah nihcan caá.* ³ Nihat jw̄í bíbohatdih moh yéejnitedih jw̄í wāhuchah ȳuhna, Jesúih doonádih jw̄í naáwát peéh bita jwiítdih ī cawachah ȳuhna, bitadih jw̄í oicah, Dios jwiítdih wēi encan, t̄ainidih ã wāhcan niít.

⁴ Bitadih oina, ded pah jwiítdih ī yéej chājachah ȳuhna, yéej chāj jw̄íbabacan, t̄ainijeh jw̄í jumcipna caá. Bitadih oina, jīgah ennit, jw̄í teo wáacbipna caá. Queétdih oina, t̄ih bií déedih en ñinahcan, ded pah ī t̄ái yapachah, jw̄í íijcan niít. Pánih oina, queétdih jwiítdih ī wēi enat pínah niijná, ded pah jw̄í t̄ái j̄amat, jw̄í t̄ái yapat, jw̄í t̄ái chājatdihbüt jw̄í naóhcan niít. “Weém nihat jéihni caá. Dedé jādhdat weemdih wihsan caá”, niijní pah jw̄í jumcan niít. ⁵ Bitadih oina, queétdih jw̄í t̄icacan niít. Pánih oina, chah t̄ainidih jwiítjeh bíbohat t̄aut niijná, jw̄í bidcan niít. Pánih oina, ded pah jwiítdih bainí yeejép ī chājachah ȳuhna, waícanjeh jw̄í íijcan niít. Jwiítdih ī yéej chājatjidih jw̄í quiib bueedbipna caá. ⁶ Bitadih oina, yeejép ī yapachah, yeejép ī chājachahbüt, jw̄í wēican niít. Obohjeéhtih, t̄aini ī yapachah, yoobópdih ī chājachahbüt, jw̄í wēibipna caá. ⁷ Bitadih oina, ī yéej chājat doonádih bitadih naóhcan, ī t̄ái chājíhatdih jenah joinít, Dios queétdih ã t̄aut nuumát pínahdih jw̄í t̄ái jenah joí cá dahcan niít. Pánihna, ded pah jw̄í yapachah ȳuhna, jw̄í oi

---

* **13:2** Mt 17.20; 21.21; Mr 11.23

cádahcan niít.

⁸ “Ni míic oyoó”, niíj wətnit, Dios “Páant bóojeh tigaá. Yeebdíh buu oyat náahcan caá”, ã niijcán niít. Obohjeeéhtih táttimah, Táini Espíritu ã wéheatjih Dios naáwátdih naóh yapaat, mácah wéheatjih naáwátbüt, ded pah yapatdih, ded pah yapat pínahdih jéihyatbüt dedé náahat ã wihsan niít.

⁹ Nin baácboó jum jwahna, Táini Espíritu ã teo wáacachah yuhna, nihatdih tái jéih beedácan, nihat Dios naáwátdihbüt tái yoobópdih jwí jéih naóh yapan can caá. ¹⁰ Obohjeeéhtih, Jesucristo, táini yoobát jumni, ã jwáub dei júuwáchah, nihatdih jwí jéih beedábipna caá.

¹¹ Nin pah jwí jumna caá: Weém wébít jumna, wébít ï jenah joyát, ï wéheat pahbüt, weembát jenah joinít, wã wéhenap jí. Obohjeeéhtih, baa behe jumna, wébít ï chajat pah wã chajcan caá. ¹² Nin pahbüt ã jumna caá: Máa quenalih naajih jwí tái míic encan caá. Pánihat dée Diosdih baa jwí jéih encan caá. Táttimah, jwiít chénaboó caandih jwí míic jwáah enbipna caá. Nin baácboó jum jwahna, Diosdih jwí jéih beedácan caá. Obohjeeéhtih, ã pebhboó jahibína, jwiítdih baa ã jéih beedáát pah, jwiítbüt caandih jwí jéih beedábipna caá.*

¹³ Nin baácboó jum jwahna, jwiítdih nin pah chajat caá náahap: Diosdih tái jenah joí cádahcan, jwiítdih ã tái chajat pínahdih páantjeh náhnina, caandih, bitadihbüt oi cádahcat caá náahap. Obohjeeéhtih, oyat caá jwiítdih chah náahap.

14

---

* ^{13:12} 1Jn 3:2

Mácah wéheat, Dios naáwátdih naóh yapaat

¹ Míic oyat jwiítdih chah ã náahachah yuhna, Túini Espíritu ã jéihyaatnadibut jwiítdih bidat caá náahap. Dios naáwátdih naóh yapaat wépatdih chah bidat caá náahap, míic wáac juinít, ñi jéih míic teo wáacat túut niijná. ² Mácah wéheatjih naóhniitboó cäacwátdih wéhecan, Diosdihjeh ī wéhena caá. Túini Espíritu ã wépatjih, Dios ã jéihyaatdih ī naáwáchah yuhna, nihat cäacwā īpī beh joicán caá. ³ Obohjeeéhtih, Túini Espíritu ã wépatjih Dios naáwátdih naóh yapanitboó cäacwáboodíh ī wéhena caá. Diosdih chah ī tái jenah joyát pínah niijná; ded pah queétdih ã chājat túutatdih chah tái beh joinít, ī jepahat pínah niijná; ī jígahatdih, ī úumatdihbut ã yayát pínah niijná; páant ī niíj naóh yapana caá. ⁴ Mácah wéheni ãih caolihdihjeh Túini Espíritu ã teo wáacna caá. Obohjeeéhtih, Dios naáwátdih naóh yapaniboó Dioíhwā wáac juinítih ã teo wáacna caá.

⁵ Yeéb nihat mácah wéheatjih ñi wéheatdih náah yacna yuhna, Dios naáwátdih naóh yapaatdih chah wā náah yacna caá. Naóh yapaniboó Dioíhwátdih chah ã teo wáacna caá. Obohjeeéhtih, mácah wéheatjih naóhni, caandih jwúub túut nūumnjih biícdih naóhni, Dios naáwátdih naóh yapani biíc yoobó ãihwátdih ī teo wáacna caá. ⁶ Wā úudwā panihnitá, weém ñi pebhboó juibínit, mácah wéheatjihjeh wā naáwáchah, yeebdíh ãta teo wáaccan tagaa. Obohjeeéhtih, ded pah Dios ã jéihyaatdih naóh yapanit, ded pah jwī chājat pínahdih naóh bohémit, yeebdíh wā tái teo wáacap jī.

⁷ Nin pah ã jumna caá: Pelatdih, chío nahdih yoobópdih jwĩ póojcah, joinítboó jwĩ póojatdih ï beh joicán niít. Blíitatdihbüt yoobópdih jwĩ bítcah, bitaboó jwíjeéh ï jéih eocan niít. ⁸ Póojat nahdih yoobópdih jwĩ póojcah, joinítboó beh joicán, míic mawatdih teo wáacadih ï bejcan niít. ⁹ Pánihat dée, joinítih wéheatjih yoobópdih ñi naóhcah, ï beh joicán niít. Ñi naáwáchah yahna, queétdih dedé pínah nihcan niít. ¹⁰ Nin pahbüt ã jumna caá: Nin baácboó dawá wéheatna ã jumna caá. Cääcwaä ïih wéheatjihjeh wéhena, ï míic beh joiná caá. ¹¹ Obohjeéhtih, weemdih naóhniíh wéheatdih beh joicán, jwĩ jéih míic wéhecan caá. ¹² Pánihat pah, joinítih wéheatjih naóhcan, ï beh joicáh, yeebbüt queétdih ñi jéih teo wáaccan caá. Pánihna, Dioíhwädih teo wáacat pínah niijná, Túini Espíritu ã wáhni jéihyaatnadih bádí ñi bidíi.

¹³ Dioíhwädih teo wáacat tåut niijná, mácah wéheatjih naóhniboodíh jwáub tåut nüümát pínahdihbüt úubát caá náahap. ¹⁴ Beh joicán yahna, wíih caolihboó mácah wéheatjih wã téi úabhna caá. Páant wã úábúchah, wíih caolihdih ã teo wáacna caá. Wíih wéheatjih wã úábúchah, wíih jenah joyátboodih ã teo wáacna caá. ¹⁵ Pánihna, mácah wéheatjih úabhniit, wíih wéheatjihbüt wã úáhhipna caá. Mácah wéheatjih eonit, wíih wéheatjihbüt wã eobipna caá. ¹⁶ Míic wáac juinít, mácah wéheatjihjeh Diosdih ñi weñechah, jéih jwahcanni ñi cätih jumna, ñi naáwátdih beh joicán, “Páant tigaá”, ã jéih niijcán niít. ¹⁷ “Túina caá, Maá”, yoobópdih ñi niijíchah yahna, ñi niiját caán jáap juiníboodih ã teo wáaccan niít. ¹⁸ Mácah

wéheatjīh yeéb ñi uábat chah weémboó pánih uábhna, wěinit, “Táina caá, Paá”, Diosdih wāpí niijná caá. ¹⁹ Obohjeéhtih, pánih uábhna yuhna, Jesúíhwá jwí míic wáac juinít, yeebdíh ã teo wáacat pínah niijná, daocánni jacnabitjeh ñíih wéheatjīh naóhna, chah wāta wěi tagaá. Diez mil jacnadíh mácah wéheatjīh wā naawáchah yuhna, yeebdíh ã teo wáaccáh, wāta wěican taga.

²⁰ Wā uudwā panihnitá, wébít ï jenah joyát pah ñi jenah joicá bojoó. Obohjeéhtih, yéej chājatdih jenah joicánnit ï jumat pah yeebbút biíc yoobó ñi jumá. Behnit ï jenah joyát pah mácah wéheatna ded pah ã jumat pínahdih tāi jenah joinít yeebdíh jumat caá náahap. ²¹ Yeébboó nin pah ñipí niíj jenah joiná caá: “Dios weemdih tāi wěinit, mácah wéheatdih ãt jéihyanap be”, ñi niíj jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, Dios ã wěi enat jútat pínah nihcan caá. Dios naawátdih naóh yapani Isaías nin pah ã niíj daacátjidih ñi tāi jenah joyoó: “Dios nin pah ã niijná caá: ‘Wih judíowādih peéh chāyat tāut niijná, ï pebhna biih baácdih moondih wā wahbipna caá. Jātih wā naawátdih naóh yapanit judíowā ïih wéheatjīhjeh ï naawáchah yuhna, ï jepahcap jī. Buu peéh chāyat tāutna, judíowā ï wéheatdih wéheccanit ï naawáchah, páantjeh weemdih ï jepahcan niít’, jwí Maáh ã niijná caá”, Isaías ãt niíj daacáp tají.* ²² Pánihna, mácah wéheatna Dios áihwādih ã wěi enat jútat pínah nihcan caá. Ñi míic wáac jayúchah, caandih jepahcannitboó mácah wéheatnadih joinít, Isaías ã daacátjidih náhninit, Diosdih ï jepahcatji jíib ã

---

* **14:21** Is 28.11-12

peéh chājat pínahdih ī jenah joibípna caá. Obohjeéhtih, yeéb Jesúíhwāboó Dios naáwátdih ñi naóh yapanachah joinít, yeebdíh teo wáacnit, jepahcannitboodíh ã teo wáaccan niít. ²³ Míic wáac juinít, yeéb dawá mácah wéheatjíh ñi naáwáchah, bita jéihcannit, Jesúsdih jepahcannitboó waád juinít, “Queét mácah wéheatjíh naóhnit jenah joicánnitjeh caá”, ī niíj jenah joibípna caá. ²⁴⁻²⁵ Obohjeéhtih, yeéb Dios naáwátdih ñi naóh yapanachah joinít, Jesúsdih jepah jwuhcanni nin pah ã niíj jenah joibípna caá: “Weém yéejni caá. Dios ninboó jumnit, wā jenah joyátdih jéih beedáni jumna, nitdihbüt ãt jéihyanap taga”, ã niíj jenah joibípna caá. Páant niíj jenah joinít, bódicha caj yoh ñajnit, “Dios, meém nihat jéihni, túini caá”, niijnít, Jesúsdih ã jepahbipna caá.

Wáac juinít, túinijeh jumat

²⁶ Diosdih weñiat túut niijná, míic wáac juinít, túinijeh chājat caá náahap. Yeéb nihat ñi naáwáchah, ã túina caá. Obohjeéhtih, nihat biícdih ñi niijcá bojoó. Túini Espíritu biquínadih ewat ã wūhuchah, Diosdih wēi ewat caá náahap. Biíhdih bohéátdih ã wūhuchah, naáwát caá náahap. Biíhdih Túini Espíritu ã jéihyanachah, caandíhbut naáwát caá náahap. Biíhdih Túini Espíritu ã wēpatjíh mácah wéheatjíh ã naáwáchah, jwúub túut nuúm naáwát caá náahap. Pánihna, Túini Espíritu ded pah ã teo wáacachah, Jesúsdih chah tái jenah joyát túut niijná, yeebdíh naáwát caá náahap. ²⁷ Mácah wéheatjíh naáwíhna, chénewā, biíc peihcannitjeh biquínajeh ī naáwá naáh. Í naáwátdih jwúub túut nuúmnibüt ã naáwá naáh, yeéb nihat ñi beh joyát pínah

nijjná. **28** Obohjeéhtih, mácah wéheatdih jwáub túut nüümní pínah wihsah, wáac juinítdih ã naóhca bojo naáh. Caanjéh caolih diítboó Diosdih ã ʉ́ubá naáh.

29 Táini Espíritu ã teo wáacachah, Dios naáwátdih biquína ï naóh yapana naáh. Queét ï naóh yapanachah, joinítboodih túi jenah joyát caá náahap, “¿Táini Espíritu ã naawát túutni niít?” niíj jéihyat túut nijjná. **30** Páant ã naawáchahjeh, biíhdih Táini Espíritu ã naawát túutuchah, jwíh naóhniboodih yayát caá náahap, biíh jwuh ã naawát pínah nijjná. **31** Nihat biícdih naóh yapacan, biquínajeh nihat naóh yapaat caá náahap, nihat míic wáac juinítboó ï bohéát pínah, ï weñat pínah, chah ï túi jumat pínah nijjná. **32** Táini Espírituboó ã naawát túutuchah joiná, naóhni pínahboó “¿Débólíh caá wā naóhbi, queétdih wā túi teo wáacat túut nijjná?” niíj jenah joyát caá náahap. **33** Páant niíj jenah joiná, Dios ã náah yacat pah táinijeh ñi naóh yapabipna caá.

Diosboó nihat Jesúhwā míic wáacnitdih táinijeh ã chājat túutat pah, yeebdíhbüt biíc yoobó ã náah yacna caá. **34** Pánihna, míic wáacna, Dios ã wütatji pah ï weha mánadih jepahna, ñi weha mána yaádh laihcanjeh ï joí cháudu naáh. **35** ʉ́abh joíhwā, ñih mæuná jwáub juibinitjeh, ï weha mánadih ï ʉ́abh joyó naáh. Yaádhboó pánih wéhena, bita wáac juinít ï túi joí ñueunátdih ï yéejanachah, ã túican caá. **36** Yeéb míic wáacnit, ded pah ñi túi jumat pínahdih páant wā naáwátdih joíhwcan, nindih ñi túi jenah joyoó: Jesúhwā táini doonádih yeébboó naóh waóhnit nihcan caá. Yeebjéh caandíh jepahnit nihcan caá. Pánih waóhnit nihcan, nihat biíh tütchinadih

moón Jesúíhwā yeebdíh ī waáwáchah, ded pah īpī chājatdih náhninit, yeebbát biíc yoobó ñi chājaá.

³⁷ Ded “Weém Táini Espíritu ã wēpatjīh Dios naáwátdih naóh yapani caá. Ñ wēpatjīh weemdih ãpī jéihyana caá”, niij jenah joiníboó “Dios ã wātatdih ded pah jwī míic wáacatdih Pablo yoobópdih ã naóh yapanap be”, ã niijí naáh. ³⁸ Obohjeeéhtih, wā naáwátdih ã joyáh bojochah, bita caandíhbut ë joyáh bojo naáh.

³⁹ Pánihna, wā úudwā panihnitá, Dios naáwátdih naóh yapaat túut niijná, Táini Espíritu ã teo wáacat pínahdih bádí ñi úubá. “Mácah wéheatjīh ñi naóhca bojoó”, niijcát caá náahap. ⁴⁰ Ñi jenah joyát pah-jeh chājcan, Dios ã wātat pah táinijeh chājat caá náahap.

15

Jesús ã boo p̄ud jū́wát

¹ Buu wā úudwā panihnitá, Jesúíh dooná yeebdíh ded pah wā naáwátdih wā jwúub náhniabipna caá. Caán doonádih jwíih jepahnit, buubut jenah joinít ñi jumna caá. ² Caán doonádih ñi jepahachah, yeéb iiguípna bejnit déejidih Dios át táí ubup taga. Caán naáwátdih joí cádahcan, ãjeéh jumat túut niijná, Dios pebhboó ñi bejbipna caá. Obohjeeéhtih, caandíh cádahna, ñi jwíih jepahatji dedé pínah nihcan niít.

³ Weemdih jéihyani doonádih yeebdíh wā jwúub naáwáp jí. Oboh jumni naáwátdih nihcan caá. Dios ã niijátji pah biíc yoobó Jesucristo jwī yéejat jíib át wān wāhup wāt jí.* ⁴ Páant ã wānat tāttimah, ãih bácahdih ī yohochah, biíc peihcanni yeó jáap

---

* **15:3** Is 53.5-12

táttimah, Dios ã nijjátji pah, át jwáub boo pñd júwáp wñt jí.* ⁵ Pánih boo pñd júohniji, Pedrodih át jígohop wñt jí.* ⁶ Táttimah, ã bohénitjidihbñt át jígohop wñt jí. ⁷ Táttimah, ãihwã quinientos chah ï míic wáac juyúchah, queétdihbñt át jwáub jígohop wñt jí. Biquína queét ennitjiboó ï wñuñchah yuhna, nihat bitaboó páantjeh ï báadh jwuhna caá. ⁸ Táttimah, ã úud Santagodih át jígohop wñt jí. Pánih jígochnit, nihat ã naawát tñutnitdihbñt át jígohop wñt jí.

⁸ Pánih jígochniji jeáboó ã púuh laab béjat táttimah, yeejép wã chãj jwuhuchah, wã jepahat pínah jãtih, weemdíhbñt át jígohop jí. Páant ã jígochahjeh, ã boo pñd júwátdih túi jenah joinít, caandíh wã jepahap jí.* ⁹ Jesúíhwádih tñbit yeejép wã chãjachah yuhna, Jesús weemdíh jígochnit, ãih doonádih ã naóh jibat tñutup jí.* ¹⁰ Páant wã jumuchah yuhna, Dios weemdíh oinit, át jígah enep taga. Pánih jígah en tñut nñumnít, Jesúíh túini doonádih á bohé jibat tñutup jí. Pánihna, weemdíh á teo wáacatjidih bédí wñinit, bita ã naawát tñutnit chah wã teona caá. Obohjeéhtih, wã wëpatjihjeh nihcan, Túini Espíritu á teo wáacachah, Diosdih wã túi teo wñhna caá. ¹¹ Weém, queét bita ã naawát tñutnitbñt, jwiít nihat páant Jesúíh doonádih jwñ bohénachah, yeébboó ñi jepahap jí.

Wñnit ï jwáub boo pñd júwáp

¹² Jesúíh doonádih bohéra, ã jwáub boo pñd júwátdihbñt jwñpñ bohéra caá. Obohjeéhtih, páant

---

* ^{15:4} Sal 16.8-10; Mt 12.40; Hch 2.24-32   * ^{15:5} Lc 24.34

* ^{15:5} Mt 28.16-17; Mr 16.14; Lc 24.36; Jn 20.19   * ^{15:8} Hch

9.3-6   * ^{15:9} Hch 8.3

jwī bohénachah joinít, nihat yeéb Jesúsdih jepahnit yuhna, ¿Dépanihna “Jwī boo pəd jāóhcan niít”, biquína ñi niíj jenah joí? ¹³ Obohjeéhtih, boo pəd jāuwát ã wihsah nihna, Jesúdboó ãta boo pəd jāóhcan tagaá. ¹⁴ Jesú ã boo pəd jāóhcah nihna, ãlh doonádih jwī bohéát, caandíh ñi jepahatbut dedé pínah ãta nihcan tagaá. ¹⁵ Páant ã boo pəd jāóhcah nihna, Dioíh doonádih yee naóhnitjeh jwīta jum tagaá. “Dios Jesucristodih ãt booanap taga”, jwípí niíj bohéra caá. Obohjeéhtih, boo pəd jāuwát ã wihsah nihna, Jesúsdih Dios ãta booacan tagaá. Caandíh ã booacah nihna, yee naóhnit jwīta jum tagaá. ¹⁶ Boo pəd jāuwát ã wihsah nihna, Jesú ãta boo pəd jāóhcan tagaá. ¹⁷ Ñ boo pəd jāóhcah nihna, caandíh ñi jepahachah yuhna, dedé pínah ãta nihcan tagaá. Yéejat jíib páantjeh yeebdíh ãta jum tagaá. ¹⁸ Páant ã boo pəd jāóhcah nihna, Jesúíhwā wənnit, iiguípna míicjeh ñita bej tagaá. ¹⁹ Pánihna, nin baácboó jum jwuhnit, Jesúsdih jwī jepahachah, ã teo wáacachah yuhna, jwī wənat təttimah páantjeh bəudná, jwiítboó chah moh yéejnit jwīta jum tagaá.

²⁰ Obohjeéhtih, Jesucristo yoobópdih ãt boo pəd jāuwáp tají. Caán caá jwíh boo pəd jāóhni. Caán boo pəd jāóh waóhni ã jumuchah, jwiít ãihwābut jwī boo pəd jāóhbipna caá. ²¹ Adán yéej chāj waóhna, ãt wən waáwáp tají. Obohjeéhtih, Jesucristoboó yéej chājcanni jumna, wənniji ãt boo pəd jāóh waáwáp tají. ²² Adán yéej chāj waóhni, ã wənuchah, jwiít nihatbut yéej chājnít, jwípí wənna caá. Obohjeéhtih, Jesúdboó ã boo pəd jāóh waáwáchah, jwiít ãihwābut jwī boo pəd jāóhbipna

caá.* **23** Nin pah ã jumna caá: Jesucristo át jwíih boo pud júwáp tají. Táttimah, caán ã jwúub dei júwáchah, jwiít ãihwâbt jwí boo pud júóhbipna caá. **24** Táttimah, nihat baácdih moón maáta í wépatdih, nihat nemépwâ í wépatdihbt yap yoh beedánit, nin pah Jesús Diosdih ã niij naóhbipna caá: “Dáa buca, Paá, weemdih ma châjat tútatdih bu wâ péana caá. Bu meemjéh caá wutni”, ã niijbípna caá. **25** Páant ã niiját pínah jâtih, Jesús páantjeh maáh ã júm jwuhat caá náahap, nihat Diosdih en júhnitdih ã míic mao yap yohat pínah niijná.* **26** Páant ã yap yohochah, jwí jwúub wuncan niít. **27** Dios naáwátdih naóh yapani David nin pah át niij daacáp tají: “Dios nin pah ã niijná caá: ‘Wâ wuáh Jesucristo nihatdih yap yohnit, maáh ã júmchah, nihat caandih í jepahbipna caá. Obohjeéhtih, weémboó chah maáh jumna, wâ wuáhdih wâ jepahcan niít’, Dios ã niijná caá”, David át niij daacáp tají.*

28 Jesucristo nihatdih yap yoh péanit, ã íipdih “Dáa, bu nihat meemdih í jepahna caá. Weembát meemdih jepahni caá”, Diosdih ã niijbípna caá. Pánihna, Dios chah maáh ã júmbipna caá.

29 Biquína yeéb Jesúsdih jepah jwuhcan, ñi oinit Jesúíhwâ í jumat peéh, í mawachah enniti, nin pah ñi niij jenah joyóp be: “Jesúíhwâ jumna, boo pud júohnit, Dios pebhboó í bejbipna caá”, niij jenah joinít, queétdih jwúub eníhna, túut nuamnít, ñit daabáát túatp wut be. Obohjeéhtih, boo pud júwát ã wihsah, páant ñita châjcan tagaá. **30** Jesúíh doonádih jwí naáwát peéh, jwiítdihbt í mawat dée

* **15:22** Ro 5.12-18

* **15:25** Sal 110.1

* **15:27** Sal 8.6

tobohna caá. Pánihna, “Wā boo pud jãóhcan niít”, niíj jenah joiná nihna, wāta naóh cádah tagaá.

31 Wā jéihna caá, yeó jáap jumat pah weemdih ūma yo hat dēe tobohna caá. Obohjeéhtih, wā naáwáchah joinít, yeéb ñi túut nuumátdih ennit, bádí wā wéina caá. Pánih wéinit, á tobohochah yuhna, wā naóh cádahcan niít. **32** Nin Éfeso tútchidih dawá jiowā pah íijnit, Jesúih doonádih wā naáwát jíib, weemdih ūma wíhip yuh jí. Pánihna, boo pud jãuwát á wiha, dedé pínah áta nihcan tagaá. Jwí boo pud jãóhcan, “Waícanjeh jwí wénat pínah jätih, jwiítdih wéi babb jeémájtih caá náahap”, * ïpí nijját pah yoobópdih áta jum taga. Obohjeéhtih jwí boo pud jãóhbpna caá.

33 Yee naóhnitdih ñi joyáh bojoó. “Yeejépwädih pej jumnit, biíc yoobó yeejép ñi jumbipna caá”, bita í nijjátdih ñi túi náhninaá. **34** Yeebdih jwíub túi jenah joinít, yéej chäj cádahat caá náahap. Biquína ñijeéh jumnit Diosdih túi jéihcan, jwiítdih á boo pud jãuwát túut pínahdihbüt jenah joicán, í yéej chäjna caá. Páant í chäjatdih yeebdih tíicat caá náahap.

Ded pah túttimah jwíh bácah á jumat

35 Biquína yeéb “Jwí jwíub boo pud jãóhbpna caá”, jwí nijjátdih páantjeh beh joicán, nin pah ñi niíj uábh joimí nacaá. ¿Ded pah wénnit í jwíub boo pud jãóhbi? ¿Ded pah iih bácah á jumbi? ñi niíj uábh joimí nacaá. **36** Pánih uábh joiná, ñi túi jenah joicán caá. Momnidih ñi jenah joyoó. Jwí momochah, áih jih bóo chóo á wénuchahjeh, diítmant bóo ãpí chíih jãóhna caá. Á wéncah, áta chíih jãóhcan taga. **37** Chíih jãóhnibó jwí momnidih

---

* **15:32** Is 22.13

biíc yoobó nihcan caá. Pánihat dée jwī jwúub boo pūd jūuwáchah, jwīih bácahbüt mácah ã jumbipna caá. ³⁸ Nihat jwī momni chíih jāóhnit ded pah ã jumat pínahdih Diosboó ãt chājap taga. Biíhnajih jwī wid momochah, biíc pah jígojni míic ã chíih jāóhcan niít.

³⁹ Páant ã jumat dée nihat bácahnabüt biíc yoobó nihcan caá. Cääcwä, nüñüpwa, jwébehwä, queejwä nihat iih bácah mácah ã jumna caá. ⁴⁰ Nihat jeáboó jumni, baácboó jumníbüt biíc yoobó nihcan caá. Jeáboó jumni ã týyat mácah, baáckoó jumni ã týyatbut mácah ã jumna caá. ⁴¹ Nihat jeáboó jumníbüt biíc yoobó ã yeh iigcán caá. Yeóboó mácah, widhboó mácah, cáiwábüt mácah ã yeh iigná caá. Cáiwā míicjehbüt mácah ã yeh iigná caá.

⁴² Pánihna, momni mácah ã chíih jūuwát pah, jwī wñuchah, i yohni bácah jwúub boo pūd júóhna, mácah ã jumbipna caá. Jwī wñuchah, jwīih bácah ã moópbipna caá. Obohjeéhtih, jwī boo pūd jūuwát túttimah, jwīih jáap bácah ã jwúub moópcan niít. ⁴³ Jwī wñuchah, jwīih bácah ã tui jígohcan caá. Obohjeéhtih, jwī boo pūd jūuwáchah, túni ã jumbipna caá. Jwī wñuchah, jwīih bácah wēpcanni caá. Obohjeéhtih, jwī boo pūd jūuwáchah, tui wēpni ã jumbipna caá. ⁴⁴ Nin baácboó jwī jum jwahni bácah ã wñbipna caá. Obohjeéhtih, Dios pebhboó jumni pínah bácah ã jwúub boo pūd júóhbipna caá. Nin baácboó jwī jumat pínah bácahdih Dios ãt wñháp wñt jí. Pánih wñhna, biíh bácah ãjeéh jumat pínahdihbüt ã wñhbipna caá.

⁴⁵ Dios naáwátdih daácni nin pah ãt niíj daacáp

tají: “Ã jwíih chājni newédih Dios ãih bácahdih caolih jéyanachah, át caolih wáyap wut jí. Caán newé Adán át wut jumap wut jí”, át niíj daacáp tají.* Obohjeéhtih Jesucristo, Péeni Adán wut jumnidih booanit, ãih bácahdih Dios mácah át chājap wut jí. Pánih caandih booanit, jwiítdihbut ã booabipna caá, ã pebhboó ãjeéh jwí jumat pínah niijná. ⁴⁶ Nin baácboó jwí jumat pínah bácahdih Dios át jwíih chājap tají. Táttimah, jeáboó ãjeéh jwí jumat pínah jáap bácahdihbut ã chāj wuhbipna caá. ⁴⁷ Dios Adándih baácjh át chājap wut jí. Obohjeéhtih, Jesucristoboodih jeámant át wah deyanap wut jí. ⁴⁸ Jwiít nihat Adán jumena jumna, ãih bácah déedih jwí bíbohna caá. Jesucristoíhwā jumna, ãih jáap bácah déedih jwiítbut jwí bíbohbipna caá. ⁴⁹ Buu nin baácboó jum jwuhna, baácjh chājni Adán pah jígohnit jwí jumna caá. Táttimah, jeáboó jumna, Jesús pah jígohnit jwí jumbipna caá. ⁵⁰ Wā úudwā panihnitá, páant wā naawátdih jenah joinít, nindih ñi túi náhninaá: Nin baácboó jwí jum jwuhni bácah, yéejni jumna, Dios pebhboó yéejat wihcpná ã jéih jumcan niít. Moópni pínah jumna, Dios pebhboó moopát wihcpnabut ã jéih jumcan niít.

⁵¹ Jätih Dios ã jéihya jwuhca naáhdih buu yeebdih wā naóhna caá. Nin wā naawátdih ñi tái jenah joyoó: Jesucristo ã jwúub dei júuwát pínah jätih, nihat jwiít ãihwā jwí wñcan niít. Obohjeéhtih, jwí wñnat táttimah, jwí wñ jwuhcah, biíc yoobó jwiít nihatdih ã túut nñumbípna caá. ⁵² Biíc láá quíib pínah bojat pah jwí túut nñumát ã jumbipna caá. Péeni póojat nah ã yáanachah, jwiít nihat ãihwádih

---

* **15:45** Gn 2.7

Dios ã t ut n umb pna ca .   y aanachahjeh, nihat  ihw   w nnitji j  ap b cah j mnit   jw  b boo p d j  ohbipna ca .  ihw   b adhnitdihb t   t ut n umb pna ca .* ⁵³ B u  j mni b cah w nna,   mo pbipna ca . Obohjeéhtih, jwiítdih   t ut n um t ttimah, jw  h j  ap b cah jw  b w ncan,   mo pcan ni t. ⁵⁴ P ant   yapachah, Dios na w tdih na h yapani Isa as nin pah   ni j daac tji bi c yoob    yapbipna ca : “Dios nihatdih  t t yap yohop taga . P ant   yap yohochah,  ihw     jw  b w ncan ni t”,  t ni j daac p taj .* ⁵⁵ Dios na w tdih na h yapani Ose as nin pah   ni j daac tjidihb t bi c yoob    yapbipna ca : “jw  nat   jw  b wi can ni t! P nihna, b u  jw   y ejat pe h w natdih jw    umcan ca ”, *   ni j daac tji pah jwi t  ihw   w init, jw   ni jb pna ca . ⁵⁶ Mois  sj   w tatdih j ihna y hna, jwi t nihat jw  p  t i jepahcan ca . P nih jepahcan, “We  m y ejni ca ”, jw   ni j j ihna ca . P ant jw   j matdih j ihnit, jw   w nat t ttimah, ded  y ejat pe h ch jatdih  umna, w natdihb t jw  p   umna ca . ⁵⁷ Obohje htih, Jesucristo w n w hnit,   jw  b boo p d j  w chah, jwi t  ihw   iiguípna bejnit d  eji jw  b boo p d j  ohnit, Diosje h j mat t ut ni jn ,   pebh  o jw   bejbipna ca . P ant jw   j mat pínahdih jéihna, Diosdih b d  w init, “T ina ca ”, jw  p  ni jn  ca .

⁵⁸ W    udw   panikhnit , yeebdíh b d  oinit, nin pah w   naóhna ca : Jes  sdih  i jepah cádahca bo jo . Bitaboó yeebdíh yeenit, m  cah   bohénachah y hna, joy h bojnit, yoobópdih Jes  ih doonádih  i

* ^{15:52} 1Ts 4.15-17

* ^{15:54} Is 25.8

* ^{15:55} Os 13.14

tái jenah joyoó. Pánih jenah joinít, “Diosdih jwī teo wāhat bueadnī pínah nihcan caá”, niíj jéihnit, ded pah ã chāyat túutatdih tái wēinit, ñi chājaá.

16

Ded pah dinerodih wāhat

¹ Buu biíh naáwátdih yeebdíh wā naóhbipna caá. Jerusalén tátchidih moón Jesúíhwādih teo wáacat pínah dinerodih ded pah ñi chāyat pínahdih wā naóhbipna caá. Galacia baácdih moón Jesúíhwā míc wáacnitedih nin pah wā chāyat túutat pah biíc yoobó ñi chājaá:^{*} ² Chooát yeó jáap jumat pah débóó dinero ñi wāhat pínahdih yeéb nihat ñi jwejepboó ñi ámohoó. Det ï tewat jíib bádí bíbohnit, bádí ï ámoho naáh. Det bainí bíbohnit, bainí ï ámoho naáh. Pánih ámohna, ñi pebhna wā juibínachah, queét moh yéejnitedih ñi wahni pínah dinerodih ñi bíbohbipna caá. ³ Wā juibíát pínah jātih, dinerodih ub bejnit pínah neonádihbüt ñi ñíwií. Páant ñi ñíwichah, juibíinit, Jerusaléndih moón Jesúíhwā queétdih ï túi jéihyat pínah nijiná, wā daác wāhbipna caá. ⁴ Weemdíhbüt Dios ã wahachah, queét biícdih wā bejbipna caá. Obohjeéhtih, wā jéih jwuhcan caá.

Pablo ã jib bejat pínah

⁵ Nin pah wā jib bejat pínahdih wā niíj jenah joiná caá: “Ninmant bejnit, Macedonia baácdih jumni tátchinadih jib bej péanit, Corinto tátchidih moón Jesúíhwā pebhna wā juibíbipna caá”, wā niíj jenah joiná caá.* ⁶ “Maatápdih ïjeéh chāo

---

* **16:1** Ro 15.25-26; 2Co 8-9   * **16:5** Hch 19.21

jwáhnit, mah noój ã yapat táttimah, biíh táchina wā bejbipna caá. Pánih chãoñi wā yap bejat túut chājachah, weemdih ï jéh teo wáac bipna caá”, wā niij jenah joiná caá. ⁷ Pánihna, ñijeéh maatápdih jumíhna, Macedonia baácdih wā jib bejat táttimah ñi pebhboó wā jaibl bipna caá. Butéh bejna, maátcanjeh wāta jéh jum tagaá. Dios ã náahachah, tái maatápdih ñijeéh wā chão jwáhbipna caá.

⁸ Obohjeéhtih, butéh nin Éfeso táchiboó Pentecostés yeó jápnadidh páantjeh wā jum jwáhbipna caá.* ⁹ Ninboó dawá wā bohéátdih íijnit, ï bohéát túutcah yuhna, Dios ã teo wáacatjih bádí wā bohénachah, dawá joiná caá ï chājap. Pánihna, weemdih ïjeéh jumat caá náahap. Pánih jumniíj Pentecostés táttimah, ñi pebhna wā bejbipna caá.*

¹⁰ Timoteo ñi pebhna ã jibínachah, ã náhni dahwacat pínah niijná, ñi tái teo wáacá. Jwí Maáhdih teo wáhni wā jummat pah, caanbájt Jesúsdih teo wáhni caá. Páant ã jumchah, caandíh ñi tái en dawaá.* ¹¹ Caandíh yap yohcanjeh, yeéb nihatdih tái joyát caá náahap. Caandíh tái wéinit, wā jumpona ã jwáub júuwát pínah niijná, ñi tái teo wáacá. Caán, biíh Jesúíhwā biícdih ï jwáub juyát pínahdih wā bidna caá.

¹² Apolosdih “Bita Jesúíhwā biícdih Corinto táchidih moón Jesúíhwádih meembút enedih ma bejeé”, wā wép niijíp yuh be. Obohjeéhtih, buu ã jéh bej wáhcan caá. Táttimah, débólih ã bejihna, ã bejmi dée caá.

Pablo ã pée týyat túutat

* **16:8** Lv 23.15-21; Dt 16.9-11

* **16:9** Hch 19.8-10

* **16:10**

13 Bita ñ yéejaaat déedih yap yohat t̄at nijjná, táí jenah joinít jumat caá náahap. Nemépwābut ñ yéejaaat déedih úumcanjeh, yap yohat t̄at nijjná, Jesúsdih ñi táí jenah joí cádahca bojoó. **14** Pánihna, oinit, bitadih táí chājat caá náahap.

15 Wā úudwā panihnitá, nihat Acaya baácdih moón Jesúsdih ñi jepahat pínah jātih, Estéfanaswā ñi jepahatjidih ñi jéihna caá. Queét Jesúíhwādih bádī ñí teo wáacna caá.* **16** Pánih teo wáacnit jumna, ñi naawáchah, ñi táí jepahaá. Bita queét panihnit maáta, bita Jesúsdih teo wāhnitdihbūt táí jepahat caá náahap.

17 Yeéb Corintodih moondíh bádī bidna wā chājap be. Pánihna, ñi wahnit Estéfanas, Fortunato, Acaicojíh ninna ñ jayúchah, bádī wā weñep be. **18** Yeéb biícdih jumna, yeebdíh ñt weñanap tagaá. Biíc yoobó ninna jainít, weemdíhbūt ñ weñanap be. Pánih teo wáacnitedih “Ñi táí chājap be”, yeebdíh nijját caá náahap.

19 Asia baácdih moón Jesúíhwā míic wáacnit yeebdíh ñ tuyat t̄atna caá. Aquila, Priscilajíh fíh m̄ábooó míic wáacnit Jesúíhwābūt bádī ñ tuyat t̄atna caá. “Jwī Maáh Jesúsjéeh ñi táí jumna naáh”, nijjnít, ñ tuyat t̄atna caá.* **20** Nihat nin Éfeso t̄atcidih moón Jesúíhwābūt yeebdíh ñ tuyat t̄atna caá. Yeebbút Jesús ã oyatjíh ñi táí míic uáubú.

21 Búu nin péenibtidih weemjéh wā daácna caá. Weembút yeebdíh bádī wā tuyat t̄atna caá.

22 Ded jwī Maáhdih táí oicannidih Dios ã peéh chāja naáh. Jwī Maáh Jesús waícanjeh ã jwáub dei júuwá naáh.

---

* **16:15** 1Co 1.16 * **16:19** Hch 18.2

23 Jwī Maáh Jesús yeebdíh bádí oinit, ã teo wáaca naáh. **24** Jesucristo ã oyatjíh biícdih moon páh yeéb nihatdih bádí wā̄ oina caá.

Páant bóojeh tigaá wā̄ naáwát.

Pablo

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacua

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2